

سند ايڪٽ نمبر I مجريه 2010 SINDH ACT NO.I OF 2010

بينظير ڀٽو شهيد يونيورسٽي ايت لياري، ڪراچي ايڪٽ، 2009 BENAZIR BHUTTO SHAHEED UNIVERSITY AT LYARI, KARACHI ACT, 2009

فهرست (CONTENTS)

- تمهيد (Preamble)
- دفعات (Sections)
1. مختصر عنوان ۽ شروعات
Short title and commencement
2. وصفون
Definitions
3. هيئت
Incorporation
4. يونيورسٽي جا اختيار
Powers of the University
5. يونيورسٽي جو دائره اختيار
Jurisdiction of the University
6. يونيورسٽي سمورن درجن، طبقن وغيره لاءِ کليل هوندي
University opens to all classes, creeds, etc
7. يونيورسٽي ۾ تدريس
Teaching in the University
8. يونيورسٽي جا عملدار

Officers of the University

9. چانسلر

Chancellor

10. معائنو

Visitation

11. پرو چانسلر

Pro Chancellor

12. وائيس چانسلر

Vice Chancellor

13. وائيس چانسلر جا اختيار ۽ ذميواريون

Powers and duties of the Vice Chancellor

14. پرو وائيس چانسلر

Pro Vice Chancellor

15. رجسٽرار

Registrar

16. ماليات جو ڊائريڪٽر

Director of Finance

17. امتحانن جو ڪنٽرولر

Controller of Examinations

18. چيف اڪائونٽنٽ، برسر ۽ ريزيڊنٽ آڊيٽر

The Chief Accountant, Bursar and Resident Auditor

19. ٻيا ڪل وقتي عملدار

Other Whole time Officers

20. اٿارٽيز

Authorities

21.	سينيت
	Senate
22.	سينيت جا اختيار ۽ ذميواريون
	Powers and duties of the Senate
23.	سنڊيڪيٽ
	The Syndicate
24.	سنڊيڪيٽ جا اختيار ۽ ذميداريون
	Powers and duties of Syndicate
25.	اڪيڊمڪ ڪائونسل
	Academic Council
26.	اڪيڊمڪ ڪائونسل جا اختيار ۽ ذميواريون
	Powers and duties of the Academic Council
27.	ٻين اٿارٽيز جي جوڙجڪ، ڪم ۽ اختيار
	Constitution, functions and powers of other Authorities
28.	ڪجهه اٿارٽيز طرفان ڪميٽين جي مقرري
	Appointment of committees by certain Authorities
29.	اسٽيچوٽس
	Statutes
30.	ضابطا
	Regulations
31.	اسٽيچوٽس ۽ ضابطن جي ترميم ۽ منسوخِي
	Amendment and repeal of statutes and regulations
32.	قاعدا
	Rules
33.	الحاق

Affiliation

34. الحاق ٿيل ادارن طرفان ڪورسز جو اضافو

Addition of courses by affiliated educational institutions

35. الحاق ٿيل تعليمي ادارن طرفان رپورٽون

Reports from affiliated educational institutions

36. الحاق ختم ڪرڻ

Withdrawal of affiliation

37. الحاق کان انڪار يا ختم ڪرڻ خلاف اپيل

Appeal against refusal or withdrawal of affiliation

38. اداري يا ڪاليج کي تحويل ۾ وٺڻ

Taking over of institution or college

39. يونيورسٽي فنڊ

University Fund

40. آڊٽ ۽ اڪائونٽس

Audit and Accounts

41. سبب ڄاڻائڻ جو موقعو

Opportunity to show case

42. سنڊيڪيٽ کي اپيل ۽ ان طرفان نظر ثاني

Appeal to and review by the Syndicate

43. سپر اينويٽيشن جي عمر

Age of superannuation

44. پينشن، انشورنس، گريجوئيٽي، پروويڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ

Pension, insurance, Gratuity, Provident Fund and Benevolent Fund

45. اثارتيز جي ميمبرز جي عهدي جي مدي جي شروعات

Commencement of term of office of members of Authorities

46. اٿارٽيز ۾ عارضي آسامين تي ڀرتي

Filling of Casual Vacancies in authorities

47. اٿارٽيز جي جوڙجڪ ۾ خرابيون

Voids in the constitution of Authorities

48. اٿارٽيز جي ميمبرشپ بابت تڪرار

Disputes about membership of Authorities

49. اٿارٽيز جون ڪارروايون آسامين سبب غير موثر ٿيڻ

Proceedings of the Authorities and invalidated by vacancies

50. فرسٽ اسٽيچوٽس

First Statutes

51. ايڪٽ جي لاڳو ٿيڻ ۾ رندڻ ڪون هٽائڻ

Removal of difficulties at the commencement of the Act

52. دائره اختيار تي پابندي

Bar of Jurisdiction

53. ضمانت

Indemnity

54. عملدارن، استادن يا ملازمن کي ڪنهن حڪومت يا تنظيم جي هٿ هيٺ ڪم

ڪرڻ لاءِ طلب ڪرڻ جو اختيار

Power to require officers, teachers or employees to serve under

any Government or Organizations

فرسٽ اسٽيچوٽس

(ڏسو دفعو 49)

The First Statutes

(See section 49)

1. فيڪلتيز
Faculties
2. ڊين
Dean
3. تدريسي شعبو
Teaching Department
4. بورڊ آف اسٽڊيز
Board of Studies
5. اعليٰ مطالعن ۽ تحقيق جو بورڊ
Board of Advanced studies and Research
6. سليڪشن بورڊ
Selection Board
7. سليڪشن بورڊ جا ڪم
Functions of Selection Board
8. ماليات ۽ منصوبابندي ڪميٽي
The finance and Planning Committee
9. ماليات ۽ منصوبابندي ڪميٽي جا ڪم
Functions of the Finance and Planning Committee
10. الحاق ڪميٽي
Affiliation Committee
11. نظم و ضبط ڪميٽي
Discipline Committee

سنڌ ايڪٽ نمبر I مجريه 2010
SINDH ACT NO.I OF 2010
بينظير ڀٽو شهيد يونيورسٽي ايت لياري،
ڪراچي ايڪٽ، 2009
BENAZIR BHUTTO
SHAHEED UNIVERSITY AT
LYARI, KARACHI ACT, 2009

[29 فيبروري 2012]

ايڪٽ جنهن ذريعي لياري ڪراچي ۾ بينظير ڀٽو
شهيد يونيورسٽي قائم ڪئي ويندي.

جيئن ته لياري ڪراچي ۾ بينظير ڀٽو شهيد يونيورسٽي
قائم ڪرڻ ضروري ٿي پئي آهي؛
ان کي هن ريت جوڙي عمل ۾ آندو ويندو:

باب I_

شروعاتي

Chapter_I

Preliminary

1. (1) هن ايڪٽ کي بينظير ڀٽو شهيد يونيورسٽي
ايت لياري، ڪراچي ايڪٽ، 2009 سڏيو ويندو.

مختصر عنوان ۽ شروعات
Short title and
commencement

(2) هي فوري طور لاڳو ٿيندو.

2. هن ايڪٽ ۾ جيستائين ڪجهه مضمون ۽ مفهوم
جي متضاد نه هجي، تيستائين:

وصفون
Definitions

(a) "اڪيڊمڪ ڪائونسل" مطلب يونيورسٽي جي

اڪيڊمڪ ڪائونسل؛

(b) “الحاق شده ڪاليج” مطلب يونيورسٽي سان
الحاق ٿيل ڪاليج پر ان طرفان سنڀاليو يا هلايو نه
وڃي؛

(c) “اٿارٽي” مطلب دفعہ 19 مطابق يونيورسٽي جي
اٿارٽيزمان ڪا هڪ؛

(d) “چانسلر” مطلب يونيورسٽي جو چانسلر؛

(e) “ڪاليج” مطلب هڪ جوڙيل ڪاليج يا الحاق
ٿيل ڪاليج؛

(f) “ڪميشن” مطلب هائير ايجوڪيشن ڪميشن؛

(g) “جوڙيل ڪاليج” مطلب ڪاليج جيڪو
يونيورسٽي طرفان سنڀاليو ۽ انتظام ڪيو وڃي؛

(h) “ڊين” مطلب بورڊ آف فيڪلٽي جو چيئرمين يا
چيئر پرسن؛

(i) “ڊائريڪٽر” مطلب تدريسي ڊويزن يا يونيورسٽي
طرفان جوڙيل اداري طور قائم ڪيل اداري جو سربراھ؛

(j) “تعليمي ادارو” مطلب هڪ ادارو جيڪو فيڪلٽي
سان لاڳاپيل مضمون يا مضمونن ۾ تعليم ڏيندو هجي؛

(k) “فيڪلٽي” مطلب يونيورسٽي جي فيڪلٽي؛

(l) “حڪومت” مطلب سنڌ حڪومت؛

(m) “بيان ڪيل” مطلب قانون، ضابطن ۽ قاعدن ۾ بيان
ڪيل؛

(n) “پرنسپال” مطلب ڪاليج جو سربراھ؛

(o) “پروفيشنل ڪاليج” مطلب هڪ ڪاليج جيڪو
ميڊيسن، انجنيئرنگ، زراعت، ڪامرس، تعليم، قانون،

فائين آرٽس يا اهڙو ٻيو مضمون جيئن ضابطن ۾
پروفیشنل مضمون طور بيان ڪيو ويو هجي؛

(p) “رجسٽرڊ گريجوئيٽ” مطلب

(i) يونيورسٽي جو گريجوئيٽ جنهن جو نالو ان مقصد
لاءِ يونيورسٽي طرفان رکيل رجسٽر ۾ داخل هجي؛

(ii) ٻي ڪنهن يونيورسٽي جو گريجوئيٽ جيڪو
عارضی طور يونيورسٽي جي دائره اختيار واري علائقي
۾ رهندو هجي، جنهن جو ان مقصد لاءِ يونيورسٽي جي
رکيل رجسٽر ۾ نالو داخل ڪيو ويو هجي؛

(q) “تحقيقي عملدار” مطلب يونيورسٽي طرفان تحقيق
لاءِ مقرر ڪيل ڪل وقتي شخص ۽ جيڪو رتبہ ۾
يونيورسٽي جي استاد برابر هوندو؛

(r) “سينيٽ” مطلب يونيورسٽي جي سينيٽ؛

(s) “قانون، ضابطا ۽ قاعدا” مطلب هن ايڪٽ تحت
ترتيبوار جوڙيل قانون، ضابطا ۽ قاعدا يا هن ايڪٽ ۽
قتي طور لاڳو ڪرڻ لاءِ جوڙيا وڃڻا هجن؛

(t) “سنڊيڪيٽ” مطلب يونيورسٽي جي سنڊيڪيٽ؛

(u) “استاد” جنهن ۾ شامل آهن يونيورسٽي يا ڪاليج
طرفان ڊگري، آنرس يا پوسٽ گريجوئيٽ ڪلاسز لاءِ
ڪل وقتي مقرر ڪيل پروفيسر، ايسوسيئيٽ پروفيسر،
اسسٽنٽ پروفيسر ۽ ليڪچرار ۽ اهڙا ٻيا ماڻهو جيڪي
ضابطن ۾ استاد طور واضح ڪيا وڃن؛

(v) “تدريسي شعبو” مطلب تدريسي شعبو جيڪو
يونيورسٽي طرفان سنڀاليو ۽ انتظام ڪيو يا سڃاڻپ
ڏنو ويو هجي؛

(W) “يونيورسٽي” مطلب هن ايڪٽ تحت قائم ڪيل
 بينظير ڀٽو شهيد يونيورسٽي لپاري ڪراچي؛
 (X) “يونيورسٽي استاد” مطلب يونيورسٽي طرفان مقرر
 ڪيل يا پگهار تي رکيل هڪ ڪل وقتي استاد يا
 يونيورسٽي طرفان اهڙي ريت سڃاڻپ ڏنل؛ ۽
 (Y) “وائيس چانسلر” مطلب يونيورسٽي جو وائيس
 چانسلر.

باب II

يونيورسٽي

Chapter II

The University

3.(1) هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب لپاري
 ڪراچي ۾ بينظير ڀٽو شهيد يونيورسٽي قائم ڪئي
 ويندي.

(2) يونيورسٽي مشتمل هوندي:

(i) چانسلر ۽ پرو چانسلر؛ ۽

(a) مک ڪيمپس ۾ وائيس چانسلر، پرو وائيس
 چانسلر، ڊينس، پرنسپال، ڊائريڪٽرس، تدريسي شعبن
 جا چيئرمين، رجسٽرار ماليات جا ڊائريڪٽر، امتحانن
 جو ڪنٽرولر، چيف اڪائونٽنٽ، برسر، ريزيڊنٽ
 آڊيٽر ۽ ٻيا اهڙا عملدار جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛ ۽

(b) اضافي ڪيمپس ۾، پرو وائيس چانسلر، ڊينس،
 تدريسي شعبن جا چيئرمين ۽ اهڙا ٻيا عملدار جيڪي
 چانسلر طرفان حڪومت جي سفارش تي مقرر ڪيا
 وڃن.

(ii) سينيت، سنڊيڪيت، اڪيڊمڪ ڪائونسل ۽ يونيورسٽي جي ٻين اثارتيز جا ميمبر؛

(iii) يونيورسٽي جا سمورا استاد؛ ۽

(iv) اميريٽس پروفيسرس؛

بشرطيڪ چانسلر، حڪومت جي سفارش تي يونيورسٽي جي ضابطي ۽ انتظام هيٺ تعليمي اداري يا ڪاليج ۾ بورڊ آف گورنرس دفعو 37 تحت جوڙي سگهي ٿو جنهن ۾ شق (i) جي ذيلي شق (b) ۾ ڄاڻايل عملدار ۽ ملازم شامل هوندا.

(3) يونيورسٽي بينظير ڀٽو شهيد يونيورسٽي ايت لياري ڪراچي جي نالي سان هڪ باڊي ڪارپوريت هوندي، جنهن کي حقيقي وارثي ۽ عام مهر هوندي ۽ ڄاڻايل نالي سان ڪيس ڪري سگهندي ۽ ان تي ڪيس ٿي سگهندو.

(4) يونيورسٽي ٻنهي قسم جي متحرڪ ۽ غير متحرڪ ملڪيت حاصل ڪرڻ، ليز تي وٺڻ، وڪرو ڪرڻ يا ٻي صورت ۾ ڪنهن متحرڪ يا غير متحرڪ ملڪيت کي منتقل ڪرڻ لاءِ مجاز هوندي، جيڪا ان ۾ شامل هجي يا ان طرفان حاصل ڪئي وئي هجي.

4. يونيورسٽي کي هيٺيان اختيار هوندا:

يونيورسٽي جا اختيار
Powers of the
University

(a) تدريس جي اهڙين شاخن ۾ تعليم فراهم ڪرڻ، جيئن اهو مناسب سمجهي ۽ معلومات جي اضافي ۽ ترقي لاءِ گنجائشون بڻائڻ، جيئن اهو طئي ڪري؛
(b) يونيورسٽي يا ڪاليج طرفان پڙهائي جا ڪورس ۽ نصاب بيان ڪرڻ؛

(c) داخلا ڏيڻ ۽ امتحان وٺڻ ۽ انهن ماڻهن کي جن جا ٿايل شرطن موجب داخلا ورتي هجي ۽ امتحان پاس ڪيا هجن انهن کي ڊگريز ڊپلوماز سرٽيفڪيٽس ۽ ٻيا تعليمي اعزاز ڏيڻ؛

(d) منظور ٿيل ماڻهن کي اعزازي ڊگريون يا ٻيا اعزاز ڏيڻ، جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛

(e) اهڙن ماڻهن کي تعليم ڏيڻ ۽ سرٽيفڪيٽ ۽ ڊپلوماز ڏيڻ جيڪي يونيورسٽي جا شاگرد نه هجن؛

(f) اهڙن ماڻهن کي ڊگريون ڏيڻ جن بيان ڪيل شرطن موجب آزاديءَ تي تحقيق ڪئي هجي؛

(g) تعليمي ادارن کي بيان ڪيل شرطن موجب الحاق ڏيڻ يا الحاق ختم ڪرڻ؛

(h) بيان ڪيل شرطن موجب تعليمي ادارن کي پنهنجي مراعتن ۾ داخل ڪرڻ يا اهڙين مراعتن کي ختم ڪرڻ؛

(i) الحاق ٿيل يا الحاق چاهيندڙ ڪاليجن يا ٻين تعليمي ادارن جي جاچ ڪرڻ؛

(j) ٻين يونيورسٽيز يا سکيا جي هنڌن تي پاس ڪيل امتحانن يا پڙهائي جي گذاريل عرصي کي يونيورسٽي جي امتحانن جي پڙهائي جي عرصي برابر قبول ڪرڻ يا اهڙي منظوري کي رد ڪرڻ؛

(k) ٻين يونيورسٽيز ۽ اتارٽيز سان اهڙيءَ ريت ۽ اهڙن مقصدن لاءِ سهڪار ڪرڻ جيئن اها طئي ڪري؛

(l) پروفيسر شپس، ايسوسيئيٽ پروفيسر شپس، اسٽنٽ پروفيسر شپس ۽ ليڪچرر شپس ۽ ٻيون

آساميون پيدا ڪرڻ ۽ ان سلسلي ۾ ماڻهو مقرر ڪرڻ؛
(m) تحقيق، ترقي، انتظامي ۽ ٻين لاڳاپيل مقصدن لاءِ
آساميون پيدا ڪرڻ ۽ ان سلسلي ۾ ماڻهو مقرر ڪرڻ؛
(n) يونيورسٽي جي مراعتن ۾ داخل ٿيل ڪاليجن يا
تعليمي ادارن جي تدريسي عملي جي چونڊيل ميمبرن
کي سڃاڻپ ڏيڻ يا اهڙن ٻين ماڻهن کي يونيورسٽي جي
استاد طور مڃتا ڏيڻ؛

(o) فيلوشپس، اسڪالر شپس، ايگزيبيشنز برسرپز
ميدلس ۽ انعام پيدا ڪرڻ ۽ ڏيڻ، جيئن شرطن ۾ بيان
ڪيو ويو هجي؛

(p) سکيا ۽ تحقيق جي ترقي لاءِ فيڪلٽيز تدريسي
شعبا، تحقيقي ادارا، هنري مرڪز ميوزيمس ۽ ٻيا
سکيا جا مرڪز قائم ڪرڻ ۽ انهن جي مرمت، سار
سنيال ۽ هلائڻ لاءِ انتظام ڪرڻ، جيئن اها طئي ڪري؛
(q) يونيورسٽي طرفان جوڙيل حڪمت عملي تحت
يونيورسٽي ۽ ڪاليجن ۽ جوڙيل ادارن جي شاگردن
جي رهائش تي ضابطو رکڻ؛

(r) يونيورسٽي جي شاگردن جي نظم و ضبط جي
نظرداري ڪرڻ ۽ ضابطو رکڻ، شاگردن جي ايڪسٽرا
ڪيورڪولر ۽ تفريحي سرگرمين کي هٿي وٺرائڻ ۽
انهن جي صحت ۽ عام پلائي کي هٿي وٺرائڻ لاءِ انتظام
ڪرڻ؛

(s) اهڙيون فيس ۽ ٻيون چارجز طلب ڪرڻ ۽ حاصل
ڪرڻ جيئن اها طئي ڪري؛

(t) تحقيق ۽ صلاحڪاري خدمتن لاءِ گنجائش جوڙڻ ۽

انهن مقصدن لاءِ تنظيمن، ادارن، باڊيز ۽ فردن سان بيان
ڪيل شرطن موجب انتظامن ۾ داخل ٿيڻ؛

(u) ٺيڪن ۾ شامل ٿيڻ، جاري رکڻ، تبديل يا رد ڪرڻ؛
(v) ملڪيت حاصل ڪرڻ ۽ سنڀالڻ، يونيورسٽي کي
ڪيل گرانٽس، وصيتن، ٿرسٽس، تحفن، عطين،
انڊومينٽس ۽ ٻين چندن کي سنڀالڻ ۽ انهن کي اهڙيءَ
ريت سيڙاڻڻ جيئن مناسب هجي؛

(w) تحقيق ۽ ٻين ڪمن جي چپائي ۽ پڌرائي جو
بندوبست ڪرڻ؛

(x) اهڙا ٻيا سمورا قدم کڻڻ ۽ عمل ڪرڻ جيڪي مٿي
ڄاڻايل اختيارن سان لاڳاپيل هجن يا نه، جيئن
يونيورسٽي جا هڪ تعليمي، سکيا ۽ تحقيق واري هنڌ
طور مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ ضروري هجن؛

5. (1) جيستائين ڪجهه ڪنهن قانون جي متضاد نه
هجي يونيورسٽي کي ان جي ڪيمپس جي حدن ۾ دائره
اختيار هوندو ۽ ڪاليجن جي سلسلي ۾ اهڙين حدن ۾
جيئن حڪومت طرفان ڄاڻايون ويون هجن؛

بشرطيڪ حڪومت يونيورسٽي سان مشوري بعد عام
يا خاص حڪم ذريعي دائره اختيار ۾ تبديلي آڻي
سگهي ٿي.

(2) ڪو به تعليمي ادارو جيڪو يونيورسٽي جي
علائقائي حدن ۾ واقع هجي، يونيورسٽي ۽ حڪومت
جي منظوري کان سواءِ ڪنهن ٻي يونيورسٽي سان الحاق
نه ڪندو يا ٻي يونيورسٽي جون مراعتون حاصل نه
ڪندو.

(3) يونيورسٽي بيان ڪيل شرطن موجب ٻي ڪنهن يونيورسٽي جي علائقائي حدن ۾ ايندڙ ڪنهن تعليمي اداري کي پنهنجي مراعتن ۾ داخل ڪري سگهي ٿي پوءِ اهو پاڪستان جي حدن اندر يا ٻاهر هجي، بشرطيڪ اهڙي يونيورسٽي جي منظوري اڳواٽ ورتي وئي هجي.

يونيورسٽي سمورن درجن، طبقن وغيره لاءِ کليل هوندي
University open to
all classes, creeds,
etc

6. (I) يونيورسٽي ڪنهن به جنس يا مذهب، نسل، طبقي، رنگ يا ڪنهن به رهائشي هنڌ سان واسطو رکندڙ هجن، جيڪي يونيورسٽي طرفان پڙهايا ويندڙ ڪورسن ۾ تعليم وٺڻ جي داخلا لاءِ اهل هجن ۽ اهڙي ڪنهن به شخص کي فقط جنس، مذهب، نسل، طبقي، ذات، درجي يا رنگ جي بنياد تي داخلا کان منع نه ڪيو ويندو.

بشرطيڪ هي دفعو شاگردن کي پنهنجي مذهبي حساب سان ڏني ويندڙ تعليم کان نه روڪيندو. اهڙي طريقي، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

(II) جيستائين ڪجهه ذيلي دفعو (I) جي گنجائشن ۽ هن ايڪٽ جي ٻي گنجائش جي متضاد نه هجي، ڪل سيٽن جون 50 سيڪڙو سيٽون ڪراچي جي هيٺين پنٿي پيل علائقن جي اصلي شاگردن لاءِ مخصوص هونديون:

(a) لياري ٿائون

(b) ڪيماڙي ٿائون

(c) ملير ٿائون، ۽

(d) گڏاپ ٿائون.

7. (1) مختلف ڪورسز ۾ سموري تسليم ٿيل تدريس يونيورسٽي ۾ تدريس

يونيورسٽي يا ڪاليج طرفان بيان ڪيل طريقي موجب
ڏني ويندي ۽ جنهن ۾ شامل ٿي سگهن ٿا، ليڪچرس،
ٽيوٽوريلس، بحث مباحثا، سيمينار، مظاهرا، ان سان
گڏوگڏ ليباريٽريز ورڪشاپس، فارمس ۾ عملي ڪم ۽
سڪيا جا ٻيا طريقا.

(2) تسليم ٿيل تدريس لاءِ ذميوار اٿارٽي اهڙي هوندي،
جيئن بيان ڪيو ويو هجي.
(3) ڪورسز ۽ نصاب اهڙو هوندو، جيئن بيان ڪيو ويو
هجي.

باب III

يونيورسٽي جا عملدار

Chapter III

Officers of the University

يونيورسٽي جا عملدار
Officers of the
University

8. يونيورسٽي جا هيٺيان عملدار هوندا:

- (i) چانسلر؛
- (ii) پرو چانسلر؛
- (iii) وائيس چانسلر؛
- (iv) پرو وائيس چانسلر؛
- (v) ڊينس؛
- (vi) جوڙيل ڪاليجن جا پرنسپال؛
- (vii) تدريسي شعبن جا چيئرمين؛
- (viii) رجسٽرار؛
- (ix) ماليات جو ڊائريڪٽر؛
- (x) امتحانن جو ڪنٽرولر؛
- (xi) چيف اڪائونٽنٽ؛

چانسلر
Chancellor

(xii) برسر:

(xiii) ريزيدنت آديتر:

(xiv) لائبريرين: ۽

(xv) اهڙا ٻيا ماڻهو جن کي ضابطن موجب عملدار طور بيان ڪيو ويو هجي.

9. (1) سنڌ جو گورنر يونيورسٽي جو چانسلر هوندو.
(2) چانسلر، جڏهن موجود هجي، يونيورسٽي جي ڪانووڪيشن ۽ سينيٽ جي گڏجاڻين جي صدارت ڪندو.

(3) جيڪڏهن چانسلر مطمئن آهي ته ڪنهن اثارتي جون ڪارروايون هن ايڪٽ جي گنجائشن، قانونن، ضابطن يا قاعدن موجب نه آهن ته اهڙي اثارتي يا عملدار کي سبب ڄاڻائڻ لاءِ طلب ڪرڻ کانپوءِ ته ڇو اهڙيون ڪارروايون يا حڪم ختم نه ڪيا وڃن، لکت ۾ حڪم ذريعي ڪارروايون ختم ڪري سگهي ٿو.
(4) هر اعزازي ڊگري چانسلر کان تصديق بعد ڏني ويندي.

(5) چانسلر کي سينيٽ طرفان جمع ڪرايل قانونن کي منظور ڪرڻ جو اختيار حاصل هوندو يا منظوري روڪي سگهي ٿو يا پهر غور ڪرڻ لاءِ واپس سينيٽ ڏانهن اماڻي سگهي ٿو.

(6) چانسلر ڪنهن به شخص کي ڪنهن اثارتي جي ميمبرشپ تان هٽائي سگهي ٿو. جيڪڏهن اهڙو شخص:

(i) ذهني توازن وڃائي ويهي ٿو يا

(ii) اهڙي اٿارٽي جي ميمبر طور ڪم ڪرڻ کان نااهل ٿي وڃي ٿو. يا

(iii) جنهن کي قانون جي ڪنهن عدالت طرفان اخلاقي گستاخي جي ڏوهه ۾ سزا ٻڌائي وئي هجي.

(7) چانسلر هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب ۽ حڪومت جي عام يا خاص حڪمن تحت يونيورسٽي جي مڪيمپس جي ڪنهن اٿارٽي، عملدار يا ملازم جا سمورا يا ڪي به اختيار ۽ ڪم ان جي ايڊيشنل ڪيمپس جي ڪنهن اٿارٽي، عملدار، ملازم يا ٻئي ڪنهن شخص ڏانهن منتقل ڪري سگهي ٿو ۽ اهڙي ايڊيشنل ڪيمپس ۾ اهڙا اختيار استعمال ڪرڻ ۽ ڪم سرانجام ڏيڻ لاءِ ۽ انهيءَ مقصد لاءِ چانسلر حڪومت سان مشوري بعد ايڊيشنل ڪيمپس ۾ نيون آساميون ۽ عهدا پيدا ڪري سگهي ٿو.

معاونو
Visitation 10. (1) چانسلر يونيورسٽي جي معاملن سان لاڳاپيل مسئلي جي جاچ يا پڇا ڳاچا ڪرائي سگهي ٿو ۽ وقت بوقت حڪومت جي مشوري سان اهڙو شخص يا شخصيتون جاچ جا مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ مقرر ڪري سگهي ٿو:

(i) يونيورسٽي، ان جون عمارتون، ليباريٽرين لائبريرين ميوزيمس، ورڪشاپس ۽ اوزار؛

(ii) ڪو ادارو ڪاليج يا هاسٽل يونيورسٽي طرفان سنڀاليل يا سڃاڻپ ڏنل يا الحاق ٿيل؛

(iii) تدريس ۽ يونيورسٽي طرفان ڪيل ڪو ٻيو ڪم؛

(iv) يونيورسٽي طرفان منعقد ڪيل امتحان؛ ۽

(۷) چانسلر مٿي ڄاڻايل هر ڪيس جي سلسلي ۾ سنڊيڪيٽ کي ڄاڻ يا چنڊڇاڻ ڪرڻ لاءِ نوٽيس ڏئي سگهي ٿو ۽ سنڊيڪيٽ کي اتي اڳواڻي ڪرڻ جو اختيار ڏنو ويندو.

(2) چانسلر اهڙي هر هڪ ڪيس ۾ ڪيل ڄاڻ ۽ چنڊ ڇاڻ جي نتيجن تي سنڊيڪيٽ جو ڌيان ڇڪرائيندو ۽ سنڊيڪيٽ کي اهڙي ڄاڻ يا انڪوائري ڪرڻ ۾ نمائندگي ڏيندو.

(3) سنڊيڪيٽ اهڙي قدم بابت چانسلر سان رابطو ڪندي، جيڪڏهن ڪو هجي، جيئن قدم کنيو ويو هجي يا ڄاڻ يا چنڊڇاڻ جي نتيجي تي قدم کڻڻ لاءِ تجويز ڪيو ويو هجي، اهڙي وقت دوران جيئن چانسلر طرفان ڄاڻايو ويو هجي.

(4) جتي سنڊيڪيٽ ڄاڻايل وقت دوران چانسلر کي مطمئن ڪندڙ قدم نه ٿي ڪٿي، ته پوءِ چانسلر سنڊيڪيٽ طرفان جمع ڪرايل وضاحت يا ڪنهن عرضداشت بعد اهڙيون هدايتون جاري ڪري سگهي ٿو جيئن اهو مناسب سمجهي ۽ وائيس چانسلر اهڙين هدايتن تي عمل ڪرڻ جو پابند هوندو.

11. (1) تعليم وارو وزير پرو چانسلر هوندو.

پرو چانسلر

Pro Chancellor

(2) چانسلر اهڙيءَ ريت عمل ڪرڻ کان غير حاضر هجي يا ڪنهن ٻئي سبب جي ڪري ته پرو چانسلر، چانسلر جا سمورا اختيار استعمال ڪندو ۽ ان جون سموريون ذميواريون نڀائيندو.

12. (1) هڪ وائيس چانسلر هوندو جيڪو ناميارو وائيس چانسلر

Vice Chancellor	تعليم دان ۽ منفرد منظم هوندو ۽ چانسلر طرفان حڪومت جي مشوري تي چئن سالن جي عرصي لاءِ مقرر ڪيو ويندو.
	(2) ڪنهن به وقت جڏهن وائيس چانسلر جو عهدو خالي هجي، يا وائيس چانسلر غير حاضر آهي يا بيماري سبب آفيس جون ذميواريون نپاڻ ڪان لاچار آهي، يا ٻئي ڪنهن سبب جي ڪري ته چانسلر حڪومت جي مشوري سان وائيس چانسلر جون ذميواريون نپاڻ لاءِ اهڙا انتظام ڪري سگهي ٿو، جيئن مناسب سمجهي.
وائيس چانسلر جا اختيار ۽ ذميواريون Powers and duties of the Vice Chancellor	13.(1) وائيس چانسلر يونيورسٽي جو اعليٰ ترين تدريسي ۽ انتظامي آفيسر هوندو، ۽ هن ايڪٽ جي گنجائشن، قانونن، ضابطن ۽ قاعدن تي عمل ڪندي يونيورسٽي جي عام حيثيت ۽ بهتر صورتحال کي هٿي وٺرائيندو. هن کي يونيورسٽي جي انتظامي ضابطي سميت سمورن عملدارن، استادن ۽ ملازمن تي سمورا ضروري اختيار حاصل هوندا.
	(2) وائيس چانسلر، چانسلر ۽ پرو چانسلر جي غير حاضري ۾، يونيورسٽي جي ڪانووڪيشنز ۽ سينيٽ جي گڏجاڻين جي صدارت ڪندو ۽ جيڪڏهن موجود هجي، اٿارٽيز جي گڏجاڻين جي صدارت ڪندو جن جو اهو چيئرمين آهي ۽ يونيورسٽي جي ڪنهن ٻي اٿارٽي يا باڊي جي گڏجاڻيءَ ۾ موجود رهڻ يا صدارت ڪرڻ جو مجاز هوندو.
	(3) وائيس چانسلر، ڪنهن هنگامي صورتحال ۾،

جيڪا سندس خيال ۾ تڪڙو قدم گهرندي هجي، اهڙو قدم کڻي سگهي ٿو جيئن اهو ضروري سمجهي، جنهن کانپوءِ جيترو جلد ممڪن ٿي سگهي، سندس قدم بابت عملدار اٿارٽي يا باڊي کي رپورٽ ڪندو، جنهن کي عام صورت ۾ معاملي کي حل ڪرڻو هيو.

(4) وائيس چانسلر کي اهي اختيار پڻ حاصل هوندا ته:

(i) اهڙيون عارضي آساميون پيدا ڪرڻ ۽ ڀرتي ڪرڻ، جن جو مدو ڇهه مهينن کان وڌيڪ نه هجي؛

(ii) منظور ٿيل بجيت ۾ فراهم ڪيل سموري خرچ جي منظوري ڏيڻ ۽ خرچ جي ساڳين مکيه مدن ۾ فنڊ جي ڦير گهير ڪرڻ؛

(iii) غير متوقع ڪم لاءِ رقم منظور ڪرڻ جيڪا هڪ لک رپين کان وڌيڪ نه هجي يا ان کي ٻيهر ترتيب ڏيڻ، جيڪو بجيت ۾ نه ڄاڻايو ويو هجي ۽ ان بابت بورڊ جي ايندڙ گڏجاڻيءَ ۾ رپورٽ ڪرڻ؛

(iv) لاڳاپيل اٿارٽيز طرفان نالن جا پينل ملڻ کانپوءِ يونيورسٽي جي امتحانن لاءِ پيپر سيٽس ۽ ممتحن مقرر ڪرڻ؛

(v) پيپرس، مارڪس ۽ نتيجن جي چنڊ ڇاڻ لاءِ اهڙا انتظام ڪرڻ جيئن ضروري هجن؛

(vi) يونيورسٽي جي استادن، عملدارن ۽ ٻين ملازمن کي پڙهائي، تحقيق، امتحانن ۽ انتظامن ۽ يونيورسٽي جي اهڙن ٻين معاملن جي سلسلي ۾ اهڙا ڪم ڪرائڻ جي هدايت ڪرڻ، جيڪي اهو يونيورسٽي جا مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ ضروري سمجهي؛

(vii) يونيورسٽي جي ڪنهن عملدار يا ملازن کي اهڙن شرطن ۽ ضابطن موجب، جيڪڏهن ڪي هجن، هن ايڪٽ تحت پنهنجي اختيارن منجهان ڪي اختيار منتقل ڪرڻ؛

(viii) اهڙا ٻيا اختيار ۽ ڪم ڪرڻ ۽ سرانجام ڏيڻ، جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛ ۽

(ix) ادائگي جي بي ايس 16 تائين بنيادي اسڪيلس ۾ آسامين تي مقرريون ڪرڻ.

پرو وائيس چانسلر
Pro Vice Chancellor

14. (1) چانسلر حڪومت جي صلاح تي ۽ وائيس چانسلر سان مشوري بعد مڪ ڪيمپس يا اضافي ڪيمپس، جيڪڏهن ڪو هجي، يا ٻنهي ڪيمپسز لاءِ گڏيل طور تي يا ڌار ڌار اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب ۽ اهڙي عرصي لاءِ جيڪو هڪ وقت چار سالن کان وڌيڪ نه هجي، جيئن حڪومت طئي ڪري پرو وائيس چانسلر مقرر ڪري سگهي ٿو.

(2) جتي ذيلي دفعو (1) تحت پرو وائيس چانسلر مقرر ڪيو ويو آهي، اهو جيستائين ڪجهه هن ايڪٽ جي متضاد نه هجي، اهڙا اختيار استعمال ڪري سگهي ٿو ۽ وائيس چانسلر جا ڪم سرانجام ڏئي سگهجي ٿو يا اهڙا ٻيا اختيار يا ڪم ڪمپس جي سلسلي ۾ استعمال ڪري سگهجي ٿو جن لاءِ اهو مقرر ڪيو ويو آهي، جيڪي چانسلر کيس منتقل ڪري.

(3) پرو وائيس چانسلر، جيڪڏهن مقرر ڪيو ويو آهي، سينيٽ، سنڊيڪيٽ ۽ اڪيڊمڪ ڪائونسل جو ايڪس آفيشو ميمبر هوندو ۽ دفعو 3 جي ذيلي دفعو (2)

تحت يونيورسٽي ۾ شامل ۽ دفعہ 8 تحت يونيورسٽي جو عملدار سمجھيو ويندو.

رجسٽرار Registrar 15. رجسٽرار يونيورسٽي جو ڪل وقتي عملدار هوندو ۽ چانسلر طرفان حڪومت پاران تجويز ڪيل ماڻهن منجهان مقرر ڪيو ويندو اهو هي ڪم ڪندو:

(a) ٽن سالن جي عرصي لاءِ عهدو رکندو. مدو ختم ٿيڻ تي ٻيهر مقرر لاءِ اهل هوندو.

(b) يونيورسٽي جي عام مهر ۽ تعليمي رڪارڊس جو سنڀاليندڙ هوندو.

(c) بيان ڪيل طريقي موجب رجسٽرڊ گريجوئيٽ جو رجسٽر ٺاهيندو.

(d) مختلف اثاڻن جي ميمبرن جون ڄاڻايل طريقي موجب چونڊون ڪرائيندو. ۽

(e) اهڙيون ٻيون ذميواريون سرانجام ڏيندو جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

ماليات جو ڊائريڪٽر Director of Finance 16. (1) ڊائريڪٽر آف فنانس يونيورسٽي جو ڪل وقتي عملدار هوندو ۽ چانسلر طرفان حڪومت جي تجويز ڪيل ماڻهن منجهان اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب مقرر ڪيو ويندو جيئن بيان ڪيو ويو هجي. اهو هي ڪم ڪندو:

(a) يونيورسٽي جي ملڪيت، ماليات ۽ سيڙپڪاري سنڀاليندو.

(b) يونيورسٽي جي سالياني ۽ نظرثاني ٿيل بجيٽ جا ڪاٿا تيار ڪندو ۽ انهن کي ماليات ڪميٽي، سنڊيڪيٽ ۽ سينيٽ جي سامهون پيش ڪندو.

امتحانن جو ڪنٽرولر
 Controller of
 Examinations

چيف اڪائونٽنٽ، برسر ۽
 ريزيڊنٽ آڊيٽر
 The Chief
 Accountant, Bursar
 and Resident
 Auditor

ٻيا ڪل وقتي عملدار
 Other Whole time
 Officers

(c) اها پڪ ڪندو ته يونيورسٽي جا فنڊس انهن مقصدن لاءِ استعمال ٿي رهيا آهن، جن لاءِ اهي جاري ڪيا ويا آهن؛ ۽

(d) اهو اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيندو جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

(2) ڊائريڪٽر فنانس جي چيف اڪائونٽنٽ، برسر ۽ ريزيڊنٽ آڊيٽر طرفان مدد ڪئي ويندي.

17. امتحانن جو ڪنٽرولر يونيورسٽي جو ڪل وقتي عملدار هوندو ۽ چانسلر طرفان حڪومت جي تجويز ڪيل ماڻهن منجهان مقرر ڪيو ويندو ۽ امتحانن سان لاڳاپيل سمورن معاملن لاءِ ذميدار هوندو ۽ اهڙيون ذميواريون سرانجام ڏيندو جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

18. چيف اڪائونٽنٽ، برسر ۽ ريزيڊنٽ آڊيٽر يونيورسٽي جا ڪل وقتي عملدار هوندا اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب، جيئن سنڊيڪيٽ طئي ڪري.

19. دفعو 8 ۾ ڄاڻايل ٻيا سمورا عملدار حڪومت طرفان بااختيار بڻايل اهڙي عملدار يا اتارتي طرفان اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب مقرر ڪيا ويندا، جيئن اها طئي ڪري. اهي پنهنجون ذميواريون ادا ڪندا، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

باب IV_

يونيورسٽي جون اتارڻيز

Chapter_IV

Authorities of the University

اٲارٲيز Authorities	20. يونيورسٲي جون هيٺيون اٲارٲيز هونديون: (i) سينيٲ; (ii) سنڊيڪيٲ; (iii) اڪيڊمڪ ڪائونسل; (iv) بورڊس آف فيڪلٽيز; (v) بورڊس آف اسٽڊيز; (vi) سليڪشن بورڊ; (vii) ايڊوائسڊ اسٽڊيز اينڊ ريسرچ بورڊ; (viii) فنانس اينڊ پلاننگ ڪميٽي; (ix) الحاق ڪميٽي; (x) ڊسپلين ڪميٽي; ۽ (xi) اهڙيون ٻيون اٲارٲيز جيئن اسٽيچوٽس ۾ بيان ڪيو ويو هجي.
سينيٲ Senate	21. (1) سينيٲ هيٺين تي مشتمل هوندي: (i) چانسلر; (ii) پرو چانسلر; (iii) وائيس چانسلر; (iv) پرو وائيس چانسلر، جيڪڏهن مقرر ڪيو ويو هجي; (v) سنڊيڪيٲ جا ميمبر; (vi) ڊينس; (vii) ڊائريڪٽرس; (viii) جوڙيل ڪاليجن جا پرنسپالس;

- (ix) يونيورسٽي پروفيسرس ۽ اميريتس پروفيسرس؛
- (x) تدريسي شعبن جا چيئرمين؛
- (xi) شاگردن جي معاملن جو عملدار يا استاد انچارج (ڪهڙو به عهدو سڏيو ويندو هجي)؛
- (xii) الحاق شده ڪاليجن جا ٽي پرنسپال اهڙن سمورن ڪاليجن مان انهن منجهان چونڊيا ويندا؛
- (xiii) ملازمت جو گهٽ ۾ گهٽ ٽي سال تجربو رکندڙ الحاق ٿيل ڪاليجن جا ٻارنهن استاد سمورن ڪاليجن جي استادن طرفان انهن منجهان چونڊيا ويندا؛
- (xiv) يونيورسٽي جي دائره اختيار ۾ ايندڙ بورڊس آف انٽرميڊيئيٽ اينڊ سيڪنڊري ايجوڪيشن جا چيئرمين؛
- (xv) بورڊ آف ٽيڪنيڪل ايجوڪيشن جو چيئرمين؛
- (xvi) گهٽ ۾ گهٽ ٽي سال ملازمت جو تجربو رکندڙ ٻارنهن استاد سمورن يونيورسٽي استادن طرفان چونڊيا ويندا؛
- (xvii) ٻه رجسٽرڊ گريجوئيٽ اهڙن سمورن گريجوئيٽس طرفان انهن منجهان چونڊيا ويندا؛
- (xviii) آرٽس، سائنسز ۽ ٻين شعبن ۾ ماهر ٿي ماڻهو هر هڪ ڪيٽيگري مان هڪ؛
- (xix) رجسٽران؛
- (xx) ماليات جو ڊائريڪٽر؛
- (xxi) امتحانن جو ڪنٽرولر؛ ۽
- (xxii) لائبريرين؛
- (2) چانسلر يا سندس غير حاضري ۾، پرو چانسلر يا

پنهي جي غير حاضري ۾ وائيس چانسلر سينيٽ جو چيئرمين هوندو.

(3) ايڪس آفيسو ميمبرن کانسواءِ سينيٽ جا ميمبر تن سالن جي عرصي لاءِ عهدو رکندا.

(4) سينيٽ هر سال گهٽ ۾ گهٽ ٻه ڀيرا گڏجاڻي ڪندي اهڙين تاريخن تي جيڪي وائيس چانسلر طرفان چانسلر جي منظوري سان طئي ڪيون وڃن.

(5) سينيٽ جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم سمورن ميمبرن جي هڪ ڀاڱي تي برابر هوندو جنهن جي نسبت هڪ برابر ڳڻي ويندي.

سينيٽ جا اختيار ۽
ذميواريون

Powers and duties of
the Senate

22. هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب سينيٽ کي هيٺيان اختيار حاصل هوندا:

(a) سنڊيڪيٽ طرفان تجويز ڪيل قانونن جي ڊرافٽس کي تسليم ڪرڻ ۽ دفعه 29 جي ذيلي دفعه (2) ۾ ڄاڻايل طريقي موجب انهن کي نڪال ڪرڻ؛

(b) سالياني رپورٽ، اڪائونٽس جي سالياني اسٽيٽمينٽ ۽ ساليائن ۽ نظرثاني ٿيل بجيٽ کائن تي غور ڪرڻ ۽ ٺهراءُ منظور ڪرڻ؛

(c) هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب سنڊيڪيٽ ۽ ٻين اثارتيز جا ميمبر مقرر ڪرڻ؛

(d) پنهنجا ڪي به اختيار اثارتي يا عملدار يا ڪميٽي يا ذيلي ڪميٽي حوالي ڪرڻ؛ ۽

(e) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيڪي قانونن ۾ بيان ڪيا ويا هجن.

سنڊيڪيٽ

23. (1) سنڊيڪيٽ هيٺين تي مشتمل هوندي:

- (i) وائيس چانسلر جيڪو چيئرمين هوندو.
- (ii) پرو وائيس چانسلر جيڪڏهن مقرر ڪيو ويو هجي:
- (iii) صوبائي اسيمبلي جا ٽي ميمبر صوبائي اسيمبلي جي اسپيڪر طرفان نامزد ڪيا ويندا؛ بشرطيڪ صوبائي اسيمبليءَ جو گهٽ ۾ گهٽ هڪ ميمبر لياري ٿاڻون مان هوندو.
- (iv) لياري ٿاڻون مان قومي اسيمبلي جو هڪ ميمبر:
- (v) سنڌ هاءِ ڪورٽ جو چيف جسٽس يا سندس طرفان نامزد ڪيل هاءِ ڪورٽ جو هڪ جج؛
- (vi) تعليم کاتي، حڪومت سنڌ جو سيڪريٽري يا سندس نامزد ڪيل جيڪو ايڊيشنل سيڪريٽري جي رتبي کان گهٽ نه هجي؛
- (vii) هائير ايجوڪيشن ڪميشن جو هڪ نامزد ڪيل؛
- (viii) هڪ ڊين چانسلر طرفان وائيس چانسلر جي سفارش تي نامزد ڪيو ويندو.
- (ix) هڪ پروفيسر يونيورسٽي جي پروفيسرن طرفان پاڻ منجهان چونڊيو ويندو.
- (x) هڪ ايسوسيئيٽ پروفيسر يونيورسٽي جي ايسوسيئيٽ پروفيسرن طرفان پاڻ منجهان چونڊيو ويندو.
- (xi) هڪ اسٽنٽ پروفيسر يونيورسٽي جي اسٽنٽ پروفيسرن طرفان پاڻ منجهان چونڊيو ويندو.
- (xii) هڪ ليڪچرر جنهن کي ملازمت جو گهٽ ۾

گهت ٻن سالن جو تجربو هجي يونيورسٽي جي ليڪچرن طرفان پاڻ منجهان چونڊيو ويندو. (xiii) تي ناميارا ماڻهو چانسلر طرفان حڪومت جي تجويز ڪيل ماڻهن منجهان نامزد ڪيا ويندا. ۽ (xiv) هڪ عالم ۽ هڪ عورت جيڪي ڪنهن تعليمي اداري ۾ ملازمت نه ڪندا هجن چانسلر طرفان حڪومت جي سفارش ڪيل ماڻهن منجهان نامزد ڪيا ويندا.

(2) ايڪس آفيسو ميمبرن کانسواءِ سنڊيڪيٽ جا ميمبر ٽن سالن جي عرصي لاءِ عهدو رکندا. (3) سنڊيڪيٽ جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم ڪل ميمبرن جي اڌ برابر هوندو جنهن جي نسبت هڪ برابر ڳڻي ويندي.

سنڊيڪيٽ جا اختيار ۽
ذميداريون
Powers and duties of
Syndicate

24. (1) سنڊيڪيٽ يونيورسٽي جي ايگزيڪيوٽو باڊي هوندي ۽ هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽ قانونن موجب يونيورسٽي جي معاملن ۽ ملڪيت جي انتظام تي عام نظرداري هوندي.

(2) مٿي ڄاڻايل اختيارن جي عام حيثيت سان تضاد کانسواءِ سنڊيڪيٽ کي هيٺيان اختيار حاصل هوندا:
(a) طريقو طئي ڪرڻ، تحويل ۾ ڏيڻ ۽ يونيورسٽي جي عام مهر کي استعمال ۾ آڻڻ؛

(b) فنانس ۽ پلاننگ ڪميٽي جي مشوري سان يونيورسٽي جا فنانسز اڪائونٽس ۽ سيڙپڪاريون سنڀالڻ ۽ هلائڻ ۽ ان مقصد لاءِ اهڙا ايجنٽ مقرر ڪرڻ جيئن مناسب سمجهي؛

(c) سالياني ۽ نظرثاني ٿيل بجيت جي ڪاٺن تي غور ڪرڻ ۽ ان سلسلي ۾ سينيٽ کي مشورو ڏيڻ، ۽ خرچ جي ميجر هيڊ مان ٻئي ڏانهن فنڊس کي ٻيهر وٺڻ وڃڻ؛

(d) يونيورسٽي طرفان منقول ۽ غير منقول ملڪيت جي منتقلي ۽ منتقلي قبول ڪرڻ؛

(e) يونيورسٽي جي طرفان ٽيڪا منظور ڪرڻ، مڪمل ڪرڻ، تبديل ڪرڻ يا رد ڪرڻ؛

(f) يونيورسٽي طرفان حاصل ڪيل يا خرچ ڪيل سمورين رقمين جي اڪائونٽس ۽ يونيورسٽي جي اثاثن ۽ وسيلن جا ڪتاب تيار ڪرڻ؛

(g) ڪنهن نه استعمال ٿيل رقم سميت يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪا رقم ٽرسٽس ايڪٽ، 1882 (1882 جو ايڪٽ II) جي دفعو 20 ۾ بيان ڪيل ڪن سڪيورٽيز ۾ سيٽائڻ ۽ غير منقول ملڪيت خريد ڪرڻ يا اهڙي ٻئي ڪنهن طريقي، جيئن اها طئي ڪري، اهڙين سيٽپڪارين جي سلسلي ۾ مليل اختيارن جي سلسلي ۾؛

(h) يونيورسٽي کي منتقل ڪيل ڪنهن ملڪيت يا ڪيل گرانٽس، تحفن، عطين، انڊومينٽس ۽ ٻين سهڪارن کي حاصل ڪرڻ ۽ انتظام ڪرڻ؛

(i) يونيورسٽي جي نيڪال تي رکيل ڪن فنڊس جو مخصوص مقصدن لاءِ انتظام ڪرڻ؛

(j) يونيورسٽي جي عام مهر جي تحويل ۽ استعمال جو طريقو طئي ڪرڻ؛

(k) يونيورسٽي لاءِ گهريل عمارتون ۽ ٻيا احاطا،
لائبريرين فرنيچر، سامان، اوزار ۽ اهڙيون ٻيون شيون
مهيا ڪرڻ؛

(l) رهائش جا هالس ۽ هاسٽلس قائم ڪرڻ ۽ سنڀالڻ ۽
شاگردن جي رهائش لاءِ هاسٽلس يا لاجنگس جي
منظوري ڏيڻ يا لائسنس جاري ڪرڻ؛

(m) ڪاليجن کي الحاق ڏيڻ ۽ الحاق ختم ڪرڻ؛

(n) تعليمي ادارن کي يونيورسٽي جي مراعتن ۾ داخل
ڪرڻ يا اهڙيون مراعتون ختم ڪرڻ؛

(o) ڪاليجن ۽ تدريسي شعبن جي جاچ ڪرائڻ؛

(p) پروفيسر شپس، ايسوسيئيٽ پروفيسر شپس،
اسٽنٽ پروفيسر شپس، ليڪچرر شپس ۽ ٻيون
تدريس جون آساميون پيدا ڪرڻ يا اهڙين آسامين کي
سڀيند يا ختم ڪرڻ؛

(q) اهڙين انتظامي، تحقيقي، اضافي يا ٻين عهدن کي
پيدا ڪرڻ، سڀيند يا ختم ڪرڻ، جيئن ضروري
هجي؛

(r) سليڪشن بورڊ جي سفارش تي بي ايس 17 ۽ ان
کان مٿي آسامين تي يونيورسٽي جا استاد ۽ ملازم مقرر
ڪرڻ؛

(s) ناميارا ۽ منفرد پروفيسر اهڙين شرطن ۽ ضابطن
موجب مقرر ڪرڻ، جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛

(t) بيان ڪيل شرطن موجب اعزازي ڊگريون ڏيڻ؛

(u) يونيورسٽي جي عملدارن، استادن ۽ ٻين ملازمن
جون ذميواريون بيان ڪرڻ؛

(V) عملدارن (سواء وائيس چانسلر جي)، استادن ۽ ٻين ملازمن کي ڄاڻايل طريقيڪار موجب سسپينڊ ڪرڻ، سزا ڏيڻ ۽ ملازمت کان برطرف ڪرڻ؛

(W) انهن معاملن تي سينيٽ کي رپورٽ ڪرڻ جن معاملن تي رپورٽ ڪرڻ لاءِ چيو ويو هجي؛

(X) هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب مختلف اٿارٽيز ۾ ميمبر مقرر ڪرڻ؛

(Y) سينيٽ کي جمع ڪرائڻ لاءِ اسٽيچونس جا ڊرافٽس تجويز ڪرڻ؛

(Z) دفعو 31 جي ذيلي دفعو (2) ۾ بيان ڪيل طريقي موجب اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان جوڙيل ضابطن تحت غور ڪرڻ ۽ ڪم ڪرڻ؛ بشرطيڪ سنڊيڪيٽ پنهنجي ضرورت موجب ضابطا جوڙي سگهي ٿي ۽ اڪيڊمڪ ڪائونسل جي مشوري بعد انهن جي منظوري ڏئي سگهي ٿي؛

(aa) يونيورسٽي سان لاڳاپيل ٻين سمورن معاملن کي هلائڻ، طئي ڪرڻ ۽ انتظام ڪرڻ، ۽ ان سلسلي ۾ ٻيا سمورا اختيار استعمال ڪرڻ، خاص طور تي جيڪي هن ايڪٽ ۽ قانونن ۾ بيان نه ڪيا ويا هجن؛

(bb) پنهنجا اختيار ڪنهن اٿارٽي يا عملدار يا ڪميٽي يا ذيلي ڪميٽي کي منتقل ڪرڻ، ۽

(cc) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيڪي هن ايڪٽ جي ٻين گنجائشن تحت سونپيا ويا هجن يا قانونن موجب سونپي سگهجن ٿا.

25. (1) اڪيڊمڪ ڪائونسل مشتمل هوندي؛ اڪيڊمڪ ڪائونسل

- (i) وائيس چانسلر (چيئرمين)؛
- (ii) پرو وائيس چانسلر جيڪڏهن مقرر ڪيو ويو هجي؛
- (iii) ڊينس؛
- (iv) ڊائريڪٽرس؛
- (v) جوڙيل ڪاليجن جا پرنسپال؛
- (vi) پروفيسرس اميريٽس سميت يونيورسٽي جا پروفيسرس؛
- (vii) تدريسي شعبن جا چيئرمين؛
- (viii) تعليم کاتي جو سيڪريٽري يا سندس طرفان نامزد ڪيل، جيڪو ايڊيشنل سيڪريٽري جي عهدي کان گهٽ نه هجي؛
- (ix) تدريسي شعبن جي چيئرمين کانسواءِ ٻه ايسوسيئيٽ پروفيسر انهن طرفان انهن منجهان چونڊيا ويندا؛
- (x) چار اسٽنٽ پروفيسر ۽ ليڪچرار انهن طرفان انهن منجهان چونڊيا ويندا؛
- (xi) الحاق ٿيل ڪاليجن جا چار پرنسپال اهڙن سمورن ڪاليجن جي پرنسپالن مان چونڊيا ويندا، جن مان گهٽ ۾ گهٽ هڪ پروفيشنل ڪاليجن ۽ هڪ وومينس ڪاليجن مان هوندا؛
- (xii) الحاق ٿيل ڪاليجن ٽا پنج استاد جن کي الحاق ٿيل ڪاليج ۾ گهٽ ۾ گهٽ پنج سال ملازمت جو تجربو هجي، سواءِ پرنسپالس جي، اهڙن سمورن الحاق ٿيل ڪاليجن جي استادن طرفان انهن منجهان چونڊيا

ويندا، جن مان گهٽ ۾ گهٽ هڪ پروفيشنل ڪاليجن
۽ هڪ وومينس ڪاليجن مان هوندو.

(xiii) آرٽس، سائنسز ۽ ٻين شعبن ۾ ناميارا ٿي ماڻهو
هر ڪيٿيگري مان هڪ چانسلر طرفان حڪومت جي
سفارش ڪيل ماڻهن مان نامزد ڪيا ويندا؛

(xiv) رجسٽرار؛

(xv) لائبريرين؛ ۽

(xvi) امتحانن جو ڪنٽرولر؛

(2) نامزدگي يا چونڊ ذريعي مقرر ڪيل ميمبر ٽن سالن
لاءِ عهدو رکندا؛

(3) اڪيڊمڪ ڪائونسل جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم
ڪل ميمبرن جي هڪ ڀاڱي تي برابر هوندو.

26.(1) اڪيڊمڪ ڪائونسل يونيورسٽي جي
اڪيڊمڪ باڊي هوندي، ۽ هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽
قانونن موجب، جي تدريس، اسڪالر شپ، تحقيق ۽
امتحانن جي خاص معيارن موجب رڪن، ۽ هلائڻ ۽
يونيورسٽي ۽ ڪاليجن جي تدريسي سرگرمين کي
هٿي وٺرائڻ جو اختيار حاصل هوندو.

(2) خاص طور تي ۽ مٿي ڄاڻايل گنجائشن جي عام
حيثيت سان تضاد کانسواءِ، ڪائونسل کي هيٺيان
اختيار حاصل هوندا:

(a) سنڊيڪيٽ کي تعليمي معاملن ۾ صلاح ڏيڻ؛

(b) تدريس، تحقيق ۽ امتحانن جو انتظام ڪرڻ؛

(c) شاگردن کي پڙهائي جي ڪورسز ۽ امتحانن ۾ ويهڻ
لاءِ داخلا ڏيڻ کي قاعدي مطابق ڪرڻ؛

(d) يونيورسٽي جي شاگردن جي چال چٽ ۽ نظم و ضبط جو انتظام جوڙڻ؛

(e) سنڊيڪيٽ کي فيڪلٽيز تدریسی شعبن، ادارن ۽ بورڊ آف اسٽڊيز جي جوڙجڪ ۽ تنظيم سازي لاءِ اسڪيمون آڇڻ؛

(f) يونيورسٽي ۾ تدریس ۽ تحقیق جي منصوبابندي ۽ ترقي لاءِ تجویزن تي غور ڪرڻ ۽ تجویزون جوڙڻ؛

(g) بورڊ آف فيڪلٽيز ۽ بورڊ آف اسٽڊيز جي سفارشن تي ضابطا جوڙڻ، جنهن ۾ پڙهائي جا ڪورسز ۽ يونيورسٽي جي سمورن امتحانن لاءِ نصاب به هوندو؛ بشرطيڪ جيڪڏهن بورڊس آف فيڪلٽيز ۽ بورڊس آف اسٽڊيز جون سفارشنون ڄاڻايل تاريخ تائين وصول نه ٿيون ٿين، اڪيڊمڪ ڪائونسل، سنڊيڪيٽ جي منظوري سان، ايندڙ سال لاءِ پڙهائي جا ڪورس جاري رکندي جيڪي اڳوات امتحانن لاءِ بيان ڪيا ويا آهن؛

(h) ٻين يونيورسٽيز ۽ امتحاني باڊيز جي امتحانن کي يونيورسٽي جي امتحانن برابر توثيق ڪرڻ؛

(i) اسٽوڊنٽ شپس، اسڪالر شپس، ميڊلس ۽ انعامن جو انتظام ڪرڻ؛

(j) سنڊيڪيٽ کي جمع ڪرائڻ لاءِ ضابطا جوڙڻ؛

(k) هن ايڪٽ جي گنجائشن تحت مختلف اثارتيز ۾ ميمبر مقرر ڪرڻ؛ ۽

(l) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن قانونن ۾ بيان ڪيا ويا هجن.

27. اثارتيز جي جوڙجڪ، ڪم ۽ اختيار جن لاءِ هن ٻين اثارتيز جي جوڙجڪ،

ڪم ۽ اختيار
Constitution,
functions and
powers of other
Authorities

ڪجهه اثارتيز طرفان
ڪميٽين جي مقرري
Appointment of
committees by
certain Authorities

ايڪٽ ۾ ڪا خاص گنجائش نه جوڙي وئي هجي، اهي
ايئن هوندا جيئن قانونن ۾ بيان ڪيو ويو هجي؛

28. سينيٽ، سنڊيڪيٽ، اڪيڊمڪ ڪائونسل ۽
ٻيون اثارتيز وقت بوقت اهڙيون اسٽينڊنگ، اسپيشل يا
ايڊوائيزري ڪميٽيون جوڙي سگهن ٿيون، جيئن اهي
مناسب سمجهن ۽ ماڻهو ڪميٽي جي ميمبر طور مقرر
ڪري سگهن ٿيون، جيڪي اهڙين اختيارين جا ميمبر
نه هجن.

باب _ V

اسٽيچوٽس، ضابطا ۽ قاعدا

Chapter _ V

Statutes, Regulations and Rules

اسٽيچوٽس
Statutes

29. (1) هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب، هيٺ بيان
ڪيل سمورن معاملن يا انهن مان ڪنهن هڪ لاءِ
اسٽيچوٽس جوڙي سگهجن ٿا:

(a) يونيورسٽي جي ملازمن جي پينشن، انشورنس،
گريجوئيٽي، پروويڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ جي
جوڙجڪ؛

(b) يونيورسٽي جي عملدارن استادن ۽ ٻين ملازمن جي
ملازمت جا پي اسڪيل ۽ ٻيا شرط ۽ ضابطا؛

(c) رجسٽرڊ گريجوئيٽس جو رجسٽر تيار ڪرڻ؛

(d) تعليمي ادارن جو الحاق ۽ الحاق ختم ڪرڻ ۽

لاڳاپيل معاملن؛

(e) تعليمي اداري جي يونيورسٽي جي مراعتن ۾ داخلا يا اهڙين مراعتن کي ختم ڪرڻ؛

(f) يونيورسٽي جي اٿارٽيز جي ميمبرشپ لاءِ چونڊون ۽ لاڳاپيل معاملن؛

(g) فيڪلٽيز ادارن ۽ ڪاليجن ۽ ٻين اڪيڊمڪ ڊويزنس جو قيام؛

(h) عملدارن ۽ استادن جا اختيار ۽ ذميداريون؛

(i) شرطن جن تحت يونيورسٽي ٻين ادارن يا پبلڪ باڊيز سان تحقيق ۽ صلاحڪاري خدمتن جي انتظامن ۾ داخل ٿي سگهي ٿي؛

(j) اميرٽس پروفيسرز جي مقرري جا شرط ۽ اعزازي ڊگريون ڏيڻ؛

(k) يونيورسٽي جي ملازمن جي صلاحيت ۽ نظم و ضبط؛

(l) ڪورسز جي عرصي ۽ مضمونن جي انگ ۽ امتحانن لاءِ پيپرس سميت پڙهائي جون عام اسڪيمون؛ ۽

(m) هن ايڪٽ تحت ٻيا سمورا معاملن جيڪي قانونن موجب بيان ڪرڻا يا هلائڻا آهن.

(2) سنڊيڪيٽ قانونن جو ڊرافٽ سينيٽ کي پيش ڪندي، جيڪا تجويزن تي غور ڪرڻ بعد تبديلين سان يا بنا تبديلين جي منظور ڪري سگهي ٿي يا ٻيهر غور ڪرڻ لاءِ سنڊيڪيٽ ڏانهن واپس اماڻي سگهي ٿي؛

بشرطيڪ ڪو به قانونن جو ڊرافٽ تجويز نه ڪندي جيڪو يونيورسٽي جي ڪنهن اٿارٽي جي جوڙجڪ يا اختيارن تي اثر انداز ٿئي؛ جيستائين ڪنهن اٿارٽي طرفان تجويز تي بيان ڪرڻ جو موقعو فراهم نه ڪيو ويو هجي؛

بشرطيڪ وڌيڪ ته ذيلي دفعه (1) جي شقن (a) ۽ (b) ۾ بيان ڪيل معاملن مان ڪنهن به هڪ سان لاڳاپيل قانونن جو ڊرافٽ چانسلر ڏانهن اماڻيو ويندو ۽ تيستائين اثراتو نه ٿيندو جيستائين چانسلر طرفان منظوري ڏني وڃي؛

بشرطيڪ اهو به ته ذيلي دفعه (1) جي شق (k) ۾ ڄاڻايل معاملن مان ڪنهن هڪ سان لاڳاپيل قانون چانسلر طرفان جوڙيو ويندو.

30. (1) هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽ قانون موجب ضابطا هيٺين سمورن يا انهن مان ڪن معاملن لاءِ ضابطا جوڙيا ويندا، يعني؛

(a) يونيورسٽي جي ڊگري، ڊپلوما ۽ سرٽيفڪيٽن لاءِ ڪورسز آف اسٽڊينز؛

(b) طريقو جنهن تحت دفعه 8 جي ذيلي دفعه (1) ۾ بيان ڪيل تسليم شده تدريس جو انتظام ڪيو ۽ فراهم ڪئي ويندي؛

(c) يونيورسٽي ۾ شاگردن جي داخلا؛

(d) شرطن جن تحت شاگردن کي يونيورسٽي جي ڪورسز ۽ امتحانن لاءِ داخلا ڏني ويندي ۽ جيڪي ڊگري، ڊپلوما ۽ سرٽيفڪيٽن لاءِ اهل ٿيندا؛

- (e) امتحان منعقد ڪرڻ؛
- (f) يونيورسٽي جي مختلف ڪورسز ۽ امتحانن ۾ داخلا لاءِ فيس ۽ ٻيون چارجز جيڪي شاگردن پاران ادا ڪيون وينديون؛
- (g) يونيورسٽي جي شاگردن جو نظم و ضبط؛
- (h) يونيورسٽي يا ڪاليجن جي شاگردن جي رهائش جا شرط بشمول رهائش جي هالس ۽ هاسٽلس ۾ رهائش لاءِ فيس لڳائڻ جي؛
- (i) هاسٽلس ۽ لاجنگس جي منظوري ۽ لائسنس ڏيڻ؛
- (j) شرط جن تحت ڪو شخص ڊگري حاصل ڪرڻ لاءِ آزاديءَ تي تحقيق جاري رکي سگهي ٿو؛
- (k) فيلو شپس، اسڪالرشپس، ايگزيڪيوشنز، ميڊلس ۽ انعام ڏيڻ؛
- (l) وظيفا ۽ فري ۽ هاف فري اسٽوڊنٽ شپس ڏيڻ؛
- (m) اڪيڊمڪ ڪاسٽيوم؛
- (n) لائبريري جو استعمال؛
- (o) تدريسي شعبن ۽ بورڊس آف اسٽڊيز جي جوڙجڪ؛
- ۽
- (p) ٻيا سمورا معاملو جيڪي هن ايڪٽ، يا قانونن ذريعي يا ضابطن موجب بيان ٿيڻ آهن.
- (2) ضابطا اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان جوڙيا ويندا ۽ منظوري لاءِ سنڊيڪيٽ کي پيش ڪيا ويندا، جيڪا ان کي ان کي جمع ڪرايل ضابطا منظور ڪري يا منظوري روڪي يا ٻيهر غور ڪرڻ لاءِ اڪيڊمڪ ڪائونسل کي واپس اماڻي سگهي ٿي. اڪيڊمڪ

استيڇوٽس ۽ ضابطن جي
ترميم ۽ منسوخ
Amendment and
repeal of statutes and
regulations

قاعدا
Rules

ڪائونسل طرفان جوڙيل ڪو به ضابطو تيستائين موثر
نه هوندو جيستائين ان جي سنڊيڪيٽ طرفان منظوري
نه ڏني وڃي.

31. قانونن ۽ ضابطن ۾ واڌاري، ترميم ڪرڻ يا منسوخ
ڪرڻ جو طريقو ڪار ساڳيو هوندو جيڪو قانونن ۽
ضابطن جي جوڙڻ ۽ ٺاهڻ لاءِ ترتيبوار بيان ڪيل آهي.

32. (1) اٿارٽيز ۽ يونيورسٽي جون ٻيون باڊيز هن
ايڪٽ، استيڇوٽس ۽ ضابطن موجب انهن جي
ڪاروهنوار ۽ گڏجاڻين جي وقت ۽ هنڌ ۽ لاڳاپيل
معاملن لاءِ قاعدا جوڙي سگهن ٿيون؛

بشرطيڪ سنڊيڪيٽ سواءِ سينيٽ جي ٻي ڪنهن
اٿارٽي يا باڊي طرفان هن دفعي تحت جوڙيل ڪن به
قاعدن ۾ ترميم ڪرڻ يا انهن کي ختم ڪرڻ جي
هدايت ڪري سگهي ٿي؛

بشرطيڪ وڌيڪ ته جيڪڏهن اهڙي اختياري يا باڊي
اهڙين هدايتن سان مطمئن نه آهي ته اها سينيٽ کي
اپيل ڪري سگهي ٿي، جنهن جو فيصلو حتمي هوندو.

(2) سنڊيڪيٽ يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪنهن
معاملي بابت قاعدا جوڙي سگهي ٿي، جيڪي خاص
طور تي هن ايڪٽ، قانونن ۽ ضابطن ۾ بيان نه ڪيا ويا
هجن.

باب VI

تعليمي ادارن جو يونيورسٽي ۾ الحاق

Chapter_VI

Affiliation of Educational Institutions to the University

- الحاق
Affiliation
33. (1) يونيورسٽي ۾ الحاق چاهيندڙ تعليمي ادارو مطمئن ڪرڻ لاءِ يونيورسٽي کي درخواست ڏيندو ته:
- (i) تعليمي ادارو حڪومت جي انتظام هيٺ آهي يا ان لاءِ مستقل بنيادن تي جوڙيل گورننگ باڊي آهي;
- (ii) تعليمي اداري جا مالي وسيلا اداري جي مرمت ۽ جوڳي نموني ڪم جاري رکڻ لاءِ ڪافي آهن;
- (iii) تعليمي اداري جي پڙهائيندڙ ۽ ٻئي اسٽاف جي سگهه، تعليمي قابليت ۽ ملازمت جا شرط ۽ ضابطا بيان ڪيل ڪورسز آف اسٽڊيز ۽ تعليمي اداري جي تربيت جي مقصد لاءِ مطمئن ڪندڙ آهن;
- (iv) تعليمي اداري کي پنهنجي ملازمن جي ڪم ڪار ۽ نظم و ضبط کي سنڀالڻ لاءِ جوڳا قاعدا آهن;
- (v) عمارت جنهن جڳهه تي تعليمي ادارو قائم ٿيڻو آهي، اها موزون آهي ۽ گنجائشون قانونن ۽ قاعدن موجب شاگردن جي رهائش لاءِ جوڙيون وينديون، جيڪي پنهنجي والدين يا سنڀاليندڙ سان گڏ تعليمي اداري يا هاسٽلس يا ان طرفان منظور ڪيل رهائش جي جڳهن ۾ نه رهي سگهندا، نظرداري ۽ شاگردن جي طبي ۽ عام پلائيءَ جي سلسلي ۾;
- (vi) لائبريري ۽ لائبريري جي ججهي انداز ۾ خدمت لاءِ گنجائشون جوڙيون ويون آهن;
- (vii) جتي تجرباتي سائنسز جي ڪنهن شاخ ۾ الحاق

گهريل هجي، اتي ان سائنس جي شاخ ۾ تعليم لاءِ مڪمل پريل ليباريٽري، ميوزيم ۽ ٻين عملي ڪم جي هنڌن سان گڏ تعليم لاءِ انتظام ڪيا ويا آهن.

(viii) ضروري گنجائش، جيئن حالتون اجازت ڏين، پرنسپال جي رهائش ۽ تدريسي عملي جي ميمبرن جي رهائش لاءِ ڪاليج ۾ يا ڪاليج پراسان يا شاگردن جي رهائش لاءِ فراهم ڪيل جڳهه پراسان جوڙي ويندي ۽ (ix) تعليمي اداري جو الحاق، گنجائش موجب پر ۾ موجود ڪنهن ٻئي تعليمي اداري جي شاگردن جي تعليم يا نظم و ضبط جي مفادن لاءِ نقصانڪار نه هوندو.

(2) درخواست ۾ وڌيڪ اهو شامل هوندو ته تعليمي ادارو جي الحاق بعد ڪا منتقلي، ڪي انتظامي ۽ تدريسي عملي ۾ تبديلين بابت يونيورسٽي کي رپورٽ ڪيو ويندو ۽ تدريسي عملو اهڙي قابليت رکندو، جيئن بيان ڪيل آهي يا جيئن بيان ڪيو وڃي.

(3) هڪ تعليمي اداري جي الحاق بابت درخواست جي نڪال جو طريقيڪار اهڙيءَ ريت هوندو، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

(4) سنڊيڪيٽ الحاق ڪميٽي جي سفارش تي تعليمي اداري کي الحاق ڏئي يا الحاق کان انڪار ڪري سگهي ٿي.

بشرطيڪ الحاق کان تيستائين انڪار نه ڪيو ويندو يا ختم نه ڪيو ويندو جيستائين تجويز ڪيل فيصلو خلاف تعليمي اداري کي عرضداشت پيش ڪرڻ جو

	موقعو فراهم نه ڪيو وڃي.
الحاق ٿيل ادارن طرفان ڪورسز جو اضافو Addition of courses by affiliated educational institutions	34. جتي ڪو تعليمي ادارو پڙهائي جا ڪورسز شامل ڪرڻ جي خواهش ڪري ٿو جن جي سلسلي ۾ ان کي الحاق ڏنو ويو آهي ته دفعو 32 جي ذيلي دفعو (3) ۾ ڄاڻايل طريقيڪار تي عمل ڪيو ويندو.
الحاق ٿيل تعليمي ادارن طرفان رپورٽون Reports from affiliated educational institutions	35. (1) يونيورسٽي ۾ الحاق ٿيل هر تعليمي ادارو اهڙيون رپورٽون، رٽرنس ۽ ٻي معلومات فراهم ڪندو جيڪا يونيورسٽي ان جي صلاحيت ۽ تعليمي اداري جي اهليت ڄاڻڻ لاءِ طلب ڪري. (2) يونيورسٽي الحاق ٿيل ڪنهن تعليمي اداري کي مخصوص عرصي دوران اهڙو قدم کڻڻ لاءِ چئي سگهي ٿي، جيڪو يونيورسٽي دفعو 32 جي ذيلي دفعو (1) ۾ ڄاڻايل ڪنهن معاملي لاءِ ضروري سمجهي.
الحاق ختم ڪرڻ Withdrawal of affiliation	36. (1) جيڪڏهن يونيورسٽي سان الحاق ٿيل تعليمي ادارو ڪنهن به وقت هن ايڪٽ ۾ ڄاڻايل گهرجن تي پورو لهڻ ۾ ناڪام ٿئي ٿو يا ادارو پنهنجي الحاق جي ڪنهن شرط تي پورو لهڻ ۾ ناڪام ٿئي ٿو يا ان جا معاملا اهڙيءَ ريت هلايا وڃن ٿا، جيڪي تعليم جي مفادن وٽان نه هجن ته سنڊيڪيٽ الحاق ڪميٽي جي سفارش تي ۽ تعليمي اداري طرفان اهڙي عرضداشت تي غور ڪرڻ کانپوءِ تعليمي اداري کي الحاق ذريعي ڏنل سمورا حق يا ڪجهه حصو ختم ڪري سگهي ٿي يا اهڙن حقن کي ٻيهر ترتيب ڏئي سگهي ٿي.

	(2) الحاق ختم ڪرڻ لاءِ اهڙو طريقو اختيار ڪيو ويندو جيئن بيان ڪيو ويو هجي.
الحاق کان انڪار يا ختم ڪرڻ خلاف اپيل Appeal against refusal or withdrawal of affiliation	37. ڪنهن اداري جو الحاق ختم ڪرڻ واري سنڊيڪيٽ جي فيصلي، تعليمي اداري کي الحاق ذريعي ڏنل سمورا حق يا ڪجهه حصو ختم ڪرڻ خلاف سينيٽ ۾ اپيل ڪري سگهجي ٿي.
اداري يا ڪاليج کي تحويل ڀرڻ Taking over of institution or college	38. (1) چانسلر ڪنهن الحاق ٿيل اداري يا ڪاليج جي درخواست تي اهڙي تعليمي اداري يا ڪاليج جو ضابطو ۽ انتظام يونيورسٽي حوالي ڪرڻ جي هدايت ڪري سگهي ٿو. (2) چانسلر اهڙي تعليمي اداري يا ڪاليج جي بهتر انتظام ۽ ضابطي لاءِ حڪومت جي سفارش تي هڪ بورڊ آف گورنرس قائم ڪري سگهي ٿو. (3) بورڊ آف گورنرس هيٺين تي مشتمل هوندو: (i) پرو چانسلر (چيئرمين) (ii) وائيس چانسلر (وائيس چيئرمين) (iii) اهڙا ٻيا ميمبر حڪومت جي سفارش تي چانسلر طرفان مقرر ڪري سگهجن ٿا. (4) چانسلر جي خاص يا عام هدايت موجب بورڊ آف گورنرس اهڙي اداري يا ڪاليج جي عام نظرداري ۽ ضابطو سنڀالي سگهجي ٿو ۽ انهن اختيارن جي عام حيثيت سان تضاد کانسواءِ، اهو ڪري سگهندو: (a) يونيورسٽي جي وقت بوقت جاري ڪيل گائيڊ

لائسنس جي روشني ۾ اداري يا ڪاليج کي هلائڻ لاءِ
 پاليسي جوڙي سگهي ٿو.
 (b) اداري يا ڪاليج جي ملڪيت تي ضابطو رکي ۽
 انتظام ڪري سگهي ٿو.
 (c) اداري يا ڪاليج جي فنڊس، فنانسز اثاثن ۽
 سيڙپڪارين جو انتظام ڪرڻ ۽ هلائڻ؛
 (d) اداري يا ڪاليج جي اڪائونٽس جو انتظام ڪرڻ
 ۽ اهڙن اڪائونٽس جي بيان ڪيل طريقي موجب آڊٽ
 ڪرڻ؛ ۽
 (e) اداري يا ڪاليج جا استاد ۽ ٻيا ملازم مقرر ڪرڻ ۽
 انهن خلاف انتظامي ڪارروائي ڪرڻ جو اختيار
 حاصل هوندو.

باب VII

يونيورسٽي فنڊ

Chapter VII

University Fund

39. يونيورسٽي کي هڪ فنڊ هوندو جنهن ۾ ان جي
 فيس، عطين، ٽرسٽس، تحفن، انڊومينٽس، گرانٽس ۽
 ٻين سمورن وسيلن کان مليل رقم جمع ڪئي ويندي.
 40. (1) يونيورسٽي جا اڪائونٽس اهڙي ريت ۽ اهڙي
 طريقي رکيا ويندا، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.
 (2) ڪو به خرچ يونيورسٽي جي فنڊس مان نه ڪيو
 ويندو جيستائين ان جي ادائگي جو بل قانون موجب
 ريزيڊنٽ آڊيٽر طرفان آڊٽ نه ڪيو ويو هجي ۽ ادائگي
 يونيورسٽي جي منظور ٿيل بجيٽ ۾ شامل نه هجي.

يونيورسٽي فنڊ

University Fund

آڊٽ ۽ اڪائونٽس

Audit and Accounts

(3) يونيورسٽي جا اڪائونٽس ڊائريڪٽر آف فنانس ۽ ريزيڊنٽ آڊيٽر جي صحيح سان گڏ مالي سال ختم ٿيڻ جي ڇهن مهينن اندر حڪومت کي جمع ڪرايا ويندا.

(4) يونيورسٽي جا اڪائونٽس سال ۾ هڪ ڀيرو قانونن، ضابطن ۽ قائدن موجب حڪومت طرفان ان سلسلي ۾ مقرر ڪيل آڊيٽر طرفان آڊٽ ڪيا ويندا.

(5) سرڪاري آڊيٽر جا اعتراض ڊائريڪٽر فنانس جي راءِ سميت ڄاڻايل طريقيڪار موجب سنڊيڪيٽ کي پيش ڪيا ويندا.

باب VIII

عام گنجائشون

Chapter VIII

General Provisions

41. سواءِ ان جي ته، ڪو عملدار يا يونيورسٽي جو پيو ڪو ملازم جيڪو مستقل عهدو رکندو هجي، ان جو رتبو گهٽائڻ نه ويندو يا برطرف يا لازمي طور ملازمت مان رٽائر نه ڪيو ويندو جيستائين ان کي اهڙو قدم کڻڻ خلاف سبب ڄاڻائڻ جو موزون موقعو فراهم نه ڪيو وڃي.
42. جتي ڪنهن عملدار (سواءِ وائيس چانسلر جي)، استاد يا يونيورسٽي جي ٻئي ملازم کي سزا جو حڪم جاري ڪيو ويو آهي يا ان جي ملازمت جي ڄاڻايل شرطن ۽ ضابطن موجب تبديل ڪيو وڃي يا ان جي نقصان جي ترجماني ڪري، ان کي، جتي حڪم وائيس چانسلر طرفان جاري ڪيو ويو هجي يا ڪنهن
- سبب ڄاڻائڻ جو موقعو
Opportunity to show
case
- سنڊيڪيٽ کي اپيل ۽ ان
طرفان نظرثاني
Appeal to and review
by the Syndicate

	پئي عملدار يا يونيورسٽي جي استاد طرفان جاري ڪيو ويو هجي، اهڙي حڪم خلاف سنڊيڪيٽ کي اپيل ڪرڻ جو حق حاصل هوندو. جتي حڪم سنڊيڪيٽ طرفان جاري ڪيو ويو هجي، ان کي سنڊيڪيٽ کي حڪم تي نظرثاني ڪرڻ لاءِ درخواست ڪرڻ جو حق حاصل هوندو. نظرثاني لاءِ اپيل يا درخواست وائيس چانسلر کي جمع ڪرائي ويندي، جيڪو ان کي پنهنجي راءِ ۽ ڪيس جي رڪارڊ سان گڏ سنڊيڪيٽ جي سامهون رکندو.
سپر اينوئيشن جي عمر Age of superannuation	43. يونيورسٽي جو ڪو عملدار استاد يا ٻيو ڪو ملازم يونيورسٽي جي ملازمت تان رٽائر ڪندو: (i) اهڙي تاريخ تي، جڏهن هن ملازمت جا پنجويهه سال مڪمل ڪيا هجن، ان کانپوءِ اهو پينشن يا ٻين رٽائرمينٽ جي فاعدن لاءِ اهل هوندو جيئن مجاز اختياري هدايت ڪري؛ (ii) جتي شق (i) موجب ڪا هدايت نه ڪئي وئي آهي، ته سٺ سال عمر جي مڪمل ٿيڻ تي رٽائر ڪندو. وضاحت: هن دفعي ۾ ”مجاز اٿارٽي“ مطلب مقرر ڪندڙ اٿارٽي يا شخص جيڪو مقرر ڪندڙ اٿارٽي طرفان ان سلسلي ۾ بااختيار بڻايو ويو هجي، جيڪو لاڳاپيل عملدار استاد يا ٻئي ملازم جي رينڪ کان گهٽ نه هجي.
پينشن، انشورنس، گريجوئيٽي، پروويڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ	44. (1) يونيورسٽي پنهنجي عملدارن، استادن ۽ ٻين ملازمن جي پلائي لاءِ ۽ شرطن موجب جيئن بيان ڪيو ويو هجي، اهڙي پينشن، انشورنس، گريجوئيٽي،

Pension, insurance, Gratuity, Provident Fund and Benevolent Fund	پروويڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ قائم ڪندي جيئن اها مناسب سمجهي. (2) جتي ڪو پروويڊنٽ فنڊ هن ايڪٽ تحت قائم ڪيو ويو هجي، پروويڊنٽ فنڊس ايڪٽ، 1925 (1925 جو ايڪٽ XIX) جون گنجائشون اهڙي فنڊ تي لاڳو ٿينديون.
اٿارٽيز جي ميمبرز جي عهدي جي مدي جي شروعات	45. (1) جڏهن نئين جوڙيل اٿارٽي جو ڪو ميمبر چونڊيو مقرر يا نامزد ڪيو ويو آهي، ان جي ملازمت جا شرط، جيئن هن ايڪٽ تحت طئي ڪيا ويا آهن، اهڙي تاريخ کان لاڳو ٿيندا، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.
Commencement of term of office of members of Authorities	(2) ذيلي دفعو (1) ۾ شامل ڪجهه به دفعو 46 جي گنجائش تي اثر انداز نه ٿيندو. (3) جتي ڪنهن اٿارٽي ۾ نامزد ڪيل يا چونڊيل ميمبر لڳاتار ٽن گڏجاڻين ۾ حاضر ٿيڻ ۾ ناڪام ٿئي ٿو ته اهو ميمبر نه رهندو. (4) ڪو ميمبر جنهن ڪا اسائنمينٽ قبول ڪئي هجي يا ٻئي سبب جي ڪري يونيورسٽي کان اهڙي عرصي لاءِ غير حاضر رهي ٿو جيڪو ڇهه مهينن کان گهٽ نه هجي ته ان کي استعيفيٰ ڏنل سمجهيو ويندو ۽ ان جي سڀيت خالي سمجهي ويندي.
اٿارٽيز ۾ عارضي آسامين تي ڀرتي	46. ڪنهن اٿارٽي جي چونڊيل، مقرر ڪيل يا نامزد ڪيل ميمبرن ۾ ڪنهن عارضي آسامي کي ان شخص، شخصيتن يا باڊي طرفان جنهن ان ميمبر کي چونڊيو مقرر يا نامزد ڪيو هو جيترو جلد ٿي سگهي ڀريو ويندو ۽ آسامي تي مقرر ڪيل يا نامزد ڪيل شخص
Filling of Casual Vacancies in authorities	

	اهڙي اٿارٽي جو رهيل عرصي لاءِ ميمبر ٿيندو. جنهن شخص جي جاءِ تي اهو اٿارٽي جو ميمبر ٿيو آهي.
اٿارٽيز جي جوڙجڪ ۾ خرابيون	47. جتي هن ايڪٽ تحت جوڙيل اٿارٽي ۾ ڪا آسامي هجي، ڇاڪاڻ ته حڪومت يا تنظيم، اداري يا يونيورسٽي کان ٻاهر ڪنهن ٻي باڊي ذريعي ختم ڪئي وئي هجي يا ڪم کان روڪي وئي هجي، يا ڪنهن ٻئي سبب جي ڪري اها غير فعال ٿي وئي هجي، اهڙي آسامي اهڙيءَ ريت پري ويندي جيئن چانسلر هدايت ڪري.
اٿارٽيز جي ميمبرشپ بابت تڪرار	48. جيڪڏهن ڪنهن ميمبر جي ڪنهن اٿارٽي جي ميمبر طور مقرري تي ڪو سوال اٿي ٿو ته اهو معاملو وائيس چانسلر ۽ هاءِ ڪورٽ جي جج ۽ سپ کان سينئر ڊين تي مشتمل ڪميٽي ڏانهن اماڻيو ويندو. جيڪي سنڊيڪيٽ جا ميمبر آهن ۽ ڪميٽي جو فيصلو حتمي هوندو.
اٿارٽيز جون ڪارروايون آسامين سبب غير موثر ٿيڻ	49. ڪنهن اٿارٽي جو ڪو قدم، ڪارروائي، ٺهراءُ يا فيصلو اٿارٽي ۾ موجود ڪنهن آسامي جي ڪري غير موثر نه ٿيندو يا اٿارٽي ۾ ڪنهن ٻي فيڪٽو ميمبر جي چونڊ، مقرري يا نامزدگي ۾ قابليت يا غير موجودگي سبب غير موثر نه ٿيندو. پوءِ اهو حاضر هجي يا غير حاضر هجي.
Proceedings of the Authorities and invalidated by vacancies	50. جيستائين ڪجهه هن ايڪٽ جي متضاد نه هجي، سنڌ جو گورنر فرسٽ اسٽيچوٽس نافذ ڪندو. جن لاءِ سمجهيو ويندو ته اهي دفعو 28 مطابق جوڙيا ويا آهن ۽ اهي ان وقت تائين نافذ رهندا، جيستائين انهن کي نون
فرسٽ اسٽيچوٽس	
First Statutes	

	استيڇوٽس سان بدلايو نه ٿو وڃي، جيڪي هن ايڪٽ جي روشنيءَ ۾ ٺاهيا ويندا.
ايڪٽ جي لاڳو ٿيڻ ۾ رندڻ ڪون هٽائڻ	51. جيڪڏهن هن ايڪٽ جي لاڳو ٿيڻ وقت ڪنهن اثارتي جي پهرين جوڙجڪ يا ٻيهر جوڙجڪ وقت ڪا رندڻ ڪ پيش اچي، يا ٻي صورت ۾ هن ايڪٽ جي گنجائشن جي پهريون ڀيرو لاڳو ٿيڻ وقت ته، چانسيلر وائيس چانسيلر جي سفارش تي اهڙي رندڻ ڪ هٽائڻ لاءِ خاص هدايتون ڏئي سگهي ٿو.
Removal of difficulties at the commencement of the Act	52. هن ايڪٽ تحت سٺي نيت سان ڪيل ڪنهن ڪم يا ڪجهه ڪرڻ جي ارادي تي ڪنهن عدالت کي غور هيٺ آڻڻ، ڪارروائي ڪرڻ يا ڪو حڪم جاري ڪرڻ جو اختيار حاصل نه هوندو.
دائرہ اختيار تي پابندي Bar of Jurisdiction	53. هن ايڪٽ تحت سٺي نيت سان ڪيل ڪنهن ڪم يا ڪجهه ڪرڻ جي ارادي تي حڪومت، يونيورسٽي يا ڪنهن اختياري يا حڪومت جي ملازم يا يونيورسٽي يا ڪنهن شخص خلاف ڪو مقدمو يا قانوني ڪارروائي نه ٿيندي.
ضمانت Indemnity	54. (1) جيستائين ڪجهه هن ايڪٽ جي متضاد نه هجي:
عملدارن، استادن يا ملازمن کي ڪنهن حڪومت يا تنظيم جي هٿ هيٺ ڪم ڪرڻ لاءِ طلب ڪرڻ	(a) ڪو عملدار، استاد يا يونيورسٽي جو ٻيو ڪو ملازم جيئن چانسلر عوامي مفاد وٽان ۽ حڪومت جي مشوري سان هدايت ڪري، ڪنهن سرڪاري عهدي يا ڪنهن ٻي يونيورسٽي يا تعليمي يا تحقيقي اداري ۾ خدمت سرانجام ڏئي سگهي ٿو؛ بشرطيڪ استاد جي صورت ۾ هدايت جاري ڪرڻ کان اڳ سنڊيڪيٽ سان مشورو
Power to require officers, teachers or employees to serve under any	

Government or
Organizations

ڪيو ويندو:

(b) چانسلر عوامي مفاد ۾ ۽ سرڪار سان مشوري بعد يونيورسٽي ۾ ڪنهن به عهدي تي ڪو به سرڪاري ملازم يا ٻي ڪنهن يونيورسٽي يا تعليمي ۽ تحقيقي اداري جو ملازم ڀرتي ڪري سگهي ٿو: بشرطيڪ استاد جي صورت ۾، هدايت جاري ڪرڻ کان اڳ سليڪشن بورڊ سان مشورو ڪيو ويندو. (2) جتي هن دفعو موجب ڪا مقرري يا بدلي ڪئي وڃي ٿي، مقرر ٿيندڙ يا بدلي ٿيندڙ جي ملازمت جا شرط ۽ ضابطا ان جي مقرري يا بدلي کان اڳ ڪيس ملندڙ فائدا گذريل ملازمت جي فائدن کان گهٽ نه هوندا.

فرست اسٽيچوٽس
(ڏسو دفعو 49)

فرست اسٽيچوٽس
(ڏسو دفعو 49)

The First Statutes
(See section 49)

The First Statutes
(See Section 49)

فيڪلٽيز
Faculties

1. (1) يونيورسٽي ۾ هيٺيون فيڪلٽيز شامل هونديون:
- (i) آرٽس جي فيڪلٽي;
 - (ii) سائنس جي فيڪلٽي;
 - (iii) تعليم جي فيڪلٽي;
 - (iv) قانون جي فيڪلٽي;
 - (v) ميڊيسن جي فيڪلٽي;
 - (vi) اسلامڪ اسٽڊيز جي فيڪلٽي;
 - (vii) مئنيجمينٽ، بزنس ايڊمنسٽريشن ۽ ڪامرس جي فيڪلٽي;
 - (viii) فارميسي جي فيڪلٽي;

- (ix) سوشل سائنسز جي فيڪلٽي؛
- (x) لينگويج ۽ ڪلچرل اسٽڊيز جي فيڪلٽي؛
- (xi) پاليسي پلاننگ ۽ ڊولپمينٽ جي فيڪلٽي؛
- (xii) ميرين سائنسز جي فيڪلٽي؛
- (xiii) اهڙيون ٻيون فيڪلٽيز جيئن قانونن ۾ بيان ڪيو ويو هجي.
- (2) آرٽس، سائنس، بزنس ايڊمنسٽريشن ۾ بورڊس آف فيڪلٽيز ۽ هر هڪ مشتمل هوندو:
- (i) ڊين؛
- (ii) فيڪلٽي ۾ شامل هر تدريسي شعبي جا پروفيسرس ۽ چيئرمين؛
- (iii) هڪ ليڪچرر هڪ اسٽنٽ پروفيسر ۽ هڪ ايسوسيئيٽ پروفيسر هر هڪ شعبي مان ترتيبوار ۽ سينياري بنياد تي مقرر ڪيا ويندا؛ ۽
- (iv) ٽي استاد اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان انهن جي مضمونن ۾ خاص ڄاڻ جي بنياد تي نامزد ڪيا ويندا، جيڪي جيتوڻيڪ فيڪلٽي حوالي نه ڪيا ويندا، جن کي اڪيڊمڪ ڪائونسل جي خيال ۾ فيڪلٽي کي سونپيل مضمونن تي خاص عبور هوندو.
- (3) تعليم، قانون ۽ ميڊيسن ۾ بورڊس آف فيڪلٽيز هر هڪ مشتمل هوندو:
- (i) ڊين؛
- (ii) پروفيسرس؛
- (iii) فيڪلٽي ۾ شامل هر بورڊ آف اسٽڊيز جا ٻه ميمبر لاڳاپيل بورڊ آف اسٽڊيز طرفان نامزد ڪيا ويندا؛ ۽

(iv) تي استاد اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان انهن جي مضمون ۾ خاص ڄاڻ جي بنياد تي نامزد ڪيا ويندا، جيڪي جيتوڻيڪ فيڪلٽي ۾ شامل نه هوندا، جن کي اڪيڊمڪ ڪائونسل جي خيال ۾ سونپيل مضمونن تي خاص عبور هوندو.

(3) شق (3) جي ذيلي شقن (iii) ۽ (iv) ۾ ڄاڻايل ميمبر ٽن سالن لاءِ عهدو رکندا.

(4) فيڪلٽي جي بورڊ جي گڏجاڻي جو ڪورم ان جي ڪل ميمبرن جي اڌ برابر هوندو جيڪو هڪ جي نسبت سان ڳڻيو ويندو.

(5) هر فيڪلٽي جي بورڊ کي اڪيڊمڪ ڪائونسل ۽ بورڊ جي عام ضابطن موجب اختيار حاصل هوندا:

(a) فيڪلٽي کي سونپيل مضمونن جي پڙهائي ۽ تحقيق بابت مربوط ڪرڻ؛

(b) فيڪلٽي ۾ شامل بورڊ آف اسٽڊيز جي سفارشن جي ڇنڊ ڇاڻ ڪرڻ، پيپر سيٽرز ۽ ايگزيامينرس جي مقرري تي، سواءِ ريسرچ ممتحن جي ۽ امتحانن لاءِ موزون پيپر سيٽرز ۽ ممتحن جا نالن وائيس چانسلر ڏانهن اماڻڻ؛

(c) فيڪلٽي سان لاڳاپيل ڪو به تعليمي معاملو غور هيٺ آڻڻ ۽ ان سلسلي ۾ اڪيڊمڪ ڪائونسل کي رپورٽ ڪرڻ؛ ۽

(d) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

2.(1) هر فيڪلٽي جو ڏين هوندو جيڪو بورڊ آف ڏين

Dean	فيڪلتي جو چيئرمين ۽ ڪنوينر هوندو.
	(2) هر فيڪلتي جو دين چانسلر طرفان وائيس چانسلر جي سفارش تي فيڪلتي ۾ سڀ کان سينئر ٽن پروفيسرن منجهان ٽن سالن لاءِ نامزد ڪيو ويندو. (3) دين فيڪلتي ۾ پڙهايا ويندڙ ڪورسز جي ڊگريز ۾ سواءِ اعزازي ڊگريز جي، داخلا لاءِ اميدوار پيش ڪندو. (4) دين اهڙا ٻيا اختيار استعمال ڪندو ۽ اهڙيون ٻيون ذميواريون سرانجام ڏيندو جيئن بيان ڪيو ويو هجي.
تدريسي شعبو Teaching Department	3. (1) هر مضمون يا لاڳاپيل مضمونن جي گروپ لاءِ هڪ تدريسي شعبو هوندو جيئن منظور ڪيو ويو هجي ۽ هر تدريسي شعبي جو هڪ چيئرمين سربراهه هوندو.
	(2) تدريسي شعبي جو چيئرمين يا چيئر پرسن يا اداري جو ڊائريڪٽر سنڊيڪيٽ طرفان وائيس چانسلر جي سفارش تي شعبي جي ٽن سينئر پروفيسرس ۽ ٽن سينئر ايسوسيئيٽ پروفيسرس منجهان ٽن سالن جي عرصي لاءِ مقرر ڪيو ويندو: بشرطيڪ جتي ڊپارٽمينٽ ۾ ڪو پروفيسر يا ايسوسيئيٽ پروفيسر نه آهي، اهو ڊپارٽمينٽ جي سينئر استاد جي سهڪار سان فيڪلتي جي دين طرفان سنڀاليو ويندو.
	(3) تدريسي شعبي جو چيئرمين هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب ڊپارٽمينٽ جي ڪم جو منصوبو جوڙيندو، انتظام ڪندو ۽ نظرداري ڪندو ۽ پنهنجي ڊپارٽمينٽ ۾ ڪيل ڪم بابت فيڪلتي جي دين کي

جوابده هوندو.

4. (1) هر مضمون يا مضمونن جي گروپ لاءِ هڪ ڌار
بورڊ آف اسٽڊيز هوندو، جيئن ضابطن ۾ بيان ڪيو ويو
هجي.

(2) هر بورڊ آف اسٽڊيز مشتمل هوندو:

- (i) تدريسي شعبي جو چيئرمين؛
- (ii) تدريسي شعبي ۾ سمورا پروفيسر ۽ ايسوسيئيٽ
پروفيسر؛
- (iii) لاڳاپيل شعبي مان سينيارٽي بنياد تي ٽي
اسسٽنٽ پروفيسر ۽ هڪ ليڪچرر؛
- (iv) يونيورسٽي استادن کانسواءِ ٽي استاد سنڊيڪيٽ
طرفان مقرر ڪيا ويندا. هر بورڊ جي ضرورت جي
حساب سان تعداد سنڊيڪيٽ طرفان طئي ڪيو
ويندو ۽

(v) هڪ ماهرو ائيس چانسيلر طرفان مقرر ڪيو ويندو.
بشرطيڪ تدريسي شعبن، يا فقط جوڙيل ڪاليجن ۾
پڙهائجندڙ قانون، ڪامرس، سوشل ورڪ، جرنلزم،
جيالاجي وارن مضمونن جي صورت ۾، بورڊ آف اسٽڊيز
هيٺين تي مشتمل هوندو:

(a) يونيورسٽي جي تدريسي شعبي جو
چيئرمين؛

(b) يونيورسٽي جي تدريسي شعبي ۾ سمورا
پروفيسر ۽ ايسوسيئيٽ پروفيسر؛

(c) لاڳاپيل شعبي مان هڪ اسسٽنٽ پروفيسر ۽
هڪ ليڪچرر سينيارٽي جي بنياد تي؛ ۽

(d) چار ماهر وائيس چانسيلر طرفان مقرر ڪيا ويندا.

بشرطيڪ فقط الحاق شده ڪاليجن ۾ پڙهايا ويندڙ پروفيشنل مضمون، جيڪي يونيورسٽي ۾ نه هجن، جهڙوڪ ميڊيسن، اينيمل هسبنڊري، ڊينٽسٽري، هوم اڪنامڪس، انجنيئرنگ، ايگريڪلچر، بورڊ آف اسٽڊيز هيٺين تي مشتمل هوندو:

(a) لاڳاپيل ڪاليجن جا پرنسپال؛

(b) ڪاليجن جا پنج استاد سنڊيڪيٽ طرفان مقرر ڪيا ويندا؛ ۽

(c) ٻه ماهر وائيس چانسيلر طرفان مقرر ڪيا ويندا.

بشرطيڪ هيومنٽيز ۽ سائنسز جهڙن مضمونن جي صورت ۾ جيڪي فقط جوڙيل ڪاليجن ۾ پڙهايا ويندا ۽ يونيورسٽي ۾ نه هوندا، بورڊ آف اسٽڊيز هيٺين تي مشتمل هوندو:

(a) مضمون ۾ پڙهائي جو ڪم ڪندڙ ڇهه استاد اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان مقرر ڪيا ويندا؛ ۽

(b) هڪ ماهر وائيس چانسيلر طرفان مقرر ڪيو ويندو.

(3) سواءِ ايڪس آفيشو ميمبرز جي بورڊ آف اسٽڊيز جي ميمبرز جي آفيس جو مدو ٽي سال هوندو.

(4) بورڊ آف اسٽڊيز جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم ميمبرز جي ڪل انگ جي اڌ برابر هوندو. جنهن جي نسبت

هڪ برابر هوندي:

(5) لاڳاپيل تدريسي شعبي جو چيئرمين بورڊ آف اسٽڊيز جو چيئرمين ۽ ڪنوينر هوندو. جتي ڪنهن مضمون جي سلسلي ۾ ڪو يونيورسٽي تدريسي شعبو نه آهي ته سنڊيڪيٽ طرفان چيئرمين مقرر ڪيو ويندو.

(6) بورڊ آف اسٽڊيز جا ڪم هن ريت هوندا:

(a) اٿارٽيز کي لاڳاپيل مضمونن ۾ تدريس، تحقيق ۽ امتحانن سان لاڳاپيل سمورن تعليمي معاملن بابت صلاح ڏيڻ؛

(b) مضمون يا لاڳاپيل مضمونن ۾ سمورين ڊگريز ڊپلوما ۽ سرٽيفڪيٽ ڪورسز لاءِ ڪورس ۽ نصاب تجويز ڪرڻ؛

(c) مضمون يا لاڳاپيل مضمونن ۾ پيپر سيٽس ۽ ممتحن جي نالن جو پينل تجويز ڪرڻ؛ ۽

(d) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن ضابطن ۾ بيان ڪيو ويو هجي.

5. (1) هڪ اعليٰ تعليم ۽ تحقيق جو بورڊ هوندو، جيڪو مشتمل هوندو:

اعليٰ مطالعن ۽ تحقيق جو
بورڊ
Board of Advanced
studies and Research

(i) وائيس چانسلر (چيئرمين)؛

(ii) ڊينس؛

(iii) ٽي يونيورسٽي جا پروفيسرز سواءِ ڊينس جي، سنڊيڪيٽ طرفان نامزد ڪيا ويندا؛

(iv) ٽي يونيورسٽي جا استاد جن وٽ قابليت ۽ تجربو هوندو اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان مقرر ڪيا ويندا؛ ۽

(۷) اميريتس پروفيسرس.

(2) ايڪس آفيسو ميمبرس ڪانسواءِ اعليٰ تعليم ۽ تحقيق بورڊ جي ميمبرز جي آفيس جو مدو ٽي سال هوندو.

(3) اعليٰ تعليم ۽ تحقيق بورڊ جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم ڪل ميمبرز جي انگ جي اڌ برابر هوندو جنهن جي نسبت هڪ برابر هوندي.

(4) اعليٰ تعليم ۽ تحقيق بورڊ جا ڪم هيٺين ريت هوندا:

(a) يونيورسٽي ۾ اعليٰ تعليم ۽ تحقيق کي هٿي وٺرائڻ سان لاڳاپيل سمورن معاملن تي اثارتيز کي صلاح ڏيڻ؛

(b) يونيورسٽي ۾ تحقيقي ڊگريون ڏيڻ تي غور ڪرڻ ۽ اثارتيز کي رپورٽ ڏيڻ؛

(c) تحقيقي ڊگري ڏيڻ لاءِ ضابطا تجويز ڪرڻ؛

(d) تحقيق جي شاگردن لاءِ سپر وائيزرس مقرر ڪرڻ ۽ انهن جي ٿيسز جا مضمون طئي ڪرڻ؛

(e) بورڊ آف اسٽڊيز جي تجويزن تي غور بعد تحقيقي امتحانن لاءِ پيپر سيٽس ۽ ممتحن جي نالن جا پينلس تجويز ڪرڻ؛ ۽

(f) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

سليڪشن بورڊ

Selection Board

6. (1) سليڪشن بورڊ هيٺين تي مشتمل هوندو:

(i) وائيس چانسلر (چيئرمين/چيئر پرسن)؛

(ii) چيئرمين يا سنڌ پبلڪ سروس ڪميشن جو هڪ ميمبر چيئرمين طرفان نامزد ڪيو ويندو.

- (iii) لاڳاپيل فيڪلتي جو ڏين؛
- (iv) لاڳاپيل تدريسي شعبي جو چيئرمين؛ ۽
- (v) سنڊيڪيٽ جو هڪ ميمبر ۽ ٻه ٻيا ناميارا ماڻهو سنڊيڪيٽ طرفان نامزد ڪيا ويندا؛
- بشرطيڪ انهن تنهي مان ڪو به يونيورسٽي جو ملازم نه هوندو.
- (2) شق (1) جي ذيلي شق (v) ۾ ڄاڻايل ميمبرس ٻن سالن لاءِ عهدورڪي سگهندا.
- (3) (a) پروفيسر يا ايسوسيئيٽ پروفيسر جي چونڊ لاءِ ڪورم چار ميمبر هوندو ۽ ٻين استادن جي چونڊ لاءِ ٽي ميمبر ڪورم هوندو.
- (b) استادن کانسواءِ عملدارن جي صورت ۾ سليڪشن بورڊ شق (1) جي ذيلي شقن (i)، (ii) ۽ (v) ۾ ڄاڻايل ميمبرن تي مشتمل هوندو.
- (4) سليڪشن بورڊ جو ڪو به ميمبر جيڪو جنهن آسامي تي مقرري لاءِ اميدوار آهي، اهو سليڪشن بورڊ جي ڪارروائي ۾ حصو نه وٺي سگهندو.
- (5) پروفيسرس ۽ ايسوسيئيٽ پروفيسرس جي عهدن تي اميدوارن جي چونڊ ۾، سليڪشن بورڊ ٽن ماهرن کي مقرر ڪندو يا انهن سان مشورو ڪندو ۽ ٻين ٽيچنگ پوسٽس تي اميدوار چونڊڻ ۾ لاڳاپيل مضمون ۾ ٻه ماهر وائيس چانسلر طرفان نامزد ڪيا ويندا، سليڪشن بورڊ جي سفارش تي بورڊ طرفان منظور ڪيل هر مضمون جي ماهرن جي فهرست منجهان ۽ وقت به وقت نظرثاني ڪئي ويندي.

سليڪشن بورڊ جا ڪم
Functions of
Selection Board

7. (1) سليڪشن بورڊ اشتھار جي نتيجي ۾ سمورين
تدريسي ۽ ٻين آسامين تي وصول ٿيندڙ درخواستن تي
غور ڪندو ۽ اهڙين آسامين تي موزون اميدوارن جا نالا
مقرر ڪري لاءِ سنڊيڪيٽ کي تجويز ڪندو.

(2) سليڪشن بورڊ موزون ڪيس ۾ سبب رڪارڊ
ڪندي سنڊيڪيٽ کي اعليٰ بنيادي ڳڻهار جاري
ڪرڻ جي سفارش ڪري سگهي ٿو.

(3) سليڪشن بورڊ اعليٰ تعليمي يافته شخص کي
يونيورسٽي ۾ عهدي تي مقرر ڪري لاءِ شرطن ۽ ضابطن
موجب سنڊيڪيٽ کي سفارش ڪري سگهي ٿو جيئن
بيان ڪيو ويو هجي.

(4) سليڪشن بورڊ ۽ سنڊيڪيٽ جي راءِ ۾ فرق جو
مسئلو حل نه ٿيڻ تي، معاملو چانسلر ڏانهن اماڻيو
ويندو جنهن جو فيصلو حتمي هوندو.

ماليات ۽ منصوبابندي
ڪميٽي

The finance and
Planning Committee

8. (1) هڪ فنانس ۽ پلاننگ ڪميٽي هيٺين تي
مشتمل هوندي:

(i) وائيس چانسلر (چيئرمين)؛
(ii) سينيٽ جو هڪ ميمبر سينيٽ طرفان مقرر ڪيو
ويندو؛

(iii) سنڊيڪيٽ جو هڪ ميمبر سنڊيڪيٽ طرفان
مقرر ڪيو ويندو؛

(iv) يونيورسٽي جا ٻه ڊينس وائيس چانسلر طرفان
نامزد ڪيا ويندا؛

(v) چانسلر جو هڪ نامزد ڪيل؛

(vi) ماليات جو ڊائريڪٽر ۽

	(vii) هائير ايجوڪيشن ڪميشن جو هڪ نامزد ڪيل.
	(2) مقرر ڪيل ميمبرن جي عهدي جو مدو ٽي سال هوندو.
	(3) فانس ۽ پلاننگ ڪميٽي جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم ٽي ميمبر هوندو.
ماليات ۽ منصوبابندي ڪميٽي جا ڪم	9. فنانس ۽ پلاننگ ڪميٽي جا ڪم هيٺين ريت هوندا:
Functions of the Finance and Planning Committee	(a) سالياني اڪائونٽ جي اسٽيٽمينٽ تي غور ڪرڻ ۽ سالياني ۽ نظر ثاني ٿيل بجيٽ کائن تي غور ڪرڻ ۽ سنڊيڪيٽ کي ان سلسلي ۾ صلاح ڏيڻ؛ (b) يونيورسٽي جي مالي حيثيت جو سلسليوار جائزو وٺڻ؛ (c) سنڊيڪيٽ کي پلاننگ، ڊولپمينٽ، فنانس انويسٽمينٽ ۽ يونيورسٽي جي اڪائونٽس سان لاڳاپيل سمورن معاملن تي صلاح ڏيڻ؛ ۽ (d) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ، جيڪي قانونن ۾ بيان ڪيل هجن.
الحاق ڪميٽي	10. (1) الحاق ڪميٽي هيٺين تي مشتمل هوندي:
Affiliation Committee	(i) وائيس چانسلر؛ (ii) ٻه پروفيسر اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان نامزد ڪيا ويندا؛ (iii) لاڳاپيل ريجن جو ڊائريڪٽر آف ايجوڪيشن (ڪاليجز)؛ ۽ (iv) ايگزيڪيوٽو ڊسٽرڪٽ آفيسر (ايجوڪيشن)

شهيد بينظير آباد.

(2) ايڪس آفيسو ميمبرن کانسواءِ ڪميٽي جي

ميمبرن جي آفيس جو مدو ٻه سال هوندو.

(3) الحاق ڪميٽي ماهر مقرر ڪندي، جيڪي تن کان

وڌيڪ نه هوندا.

(4) الحاق ڪميٽي جي گڏجاڻي جو ڪورم ٽي ميمبر

هوندو.

(5) يونيورسٽي جو هڪ عملدار وائيس چانسلر طرفان

ڪميٽي جي سيڪريٽري طور مقرر ڪيو ويندو.

(6) الحاق ڪميٽي جا ڪم هيٺين ريت هوندا:

(a) الحاق چاهيندڙ يا يونيورسٽي جي مراعتن ۾ داخلا

چاهيندڙ تعليمي اداري جي جاچ ڪرڻ ۽ ان سلسلي ۾

اڪيڊمڪ ڪائونسل کي مشورو ڏيڻ؛

(b) الحاق ٿيل ڪاليجن طرفان الحاق جي شرطن جي

پيڪڙي جي شڪايتن تي جاچ ڪرڻ ۽ ان سلسلي ۾

اڪيڊمڪ ڪائونسل کي مشورو ڏيڻ؛ ۽

(c) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن قانونن ۾ بيان

ڪيو ويو هجي.

11. (1) ڊسپلن ڪميٽي هيٺين تي مشتمل هوندي:

Discipline

Committee

(a) وائيس چانسلر يا ان جو نامزد ڪيل؛

(b) ٻه پروفيسر اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان نامزد ڪيا

ويندا؛

(c) هڪ ميمبر سنڊيڪيٽ طرفان نامزد ڪيو ويندو؛

(d) شاگردن جي معاملن جو هڪ استاد يا آفيسر

انچارج ڪهڙي به نالي سان هجي جيڪو (ميمبر

سيڪريٽري) طور ڪم ڪندو.

(e) يونيورسٽي اسٽوڊنٽس يونين جو صدر.

(2) ايڪس آفيشو ميمبرن کانسواءِ ڊسپلن ڪميٽي

جي ميمبرن جي آفيس جو مدو ٻه سال هوندو.

(3) ڊسپلن ڪميٽي جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم چار

ميمبر هوندو.

(4) ڊسپلن ڪميٽي جا ڪم هيٺين ريت هوندا:

(i) اڪيڊمڪ ڪائونسل کي يونيورسٽي جي شاگردن

جي چال چلت، نظم و ضبط ۽ بداخلاقي جي ڪيسن

سان منهن ڏيڻ لاءِ ضابطا تجويز ڪرڻ؛ ۽

(ii) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ، جيئن ضابطن ۾ بيان

ڪيا ويا هجن.

نوٽ: ايڪٽ جو مذڪوره ترجمو عام ماڻهن جي واقفيت

لاءِ آهي جيڪو ڪورٽ ۾ استعمال نٿو ڪري سگهجي.